

5 SVIBANJ 2014.

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Oci od istočne Predaje nazivaju Majku Božju "Presveta" ("Panaghia"), časte je kao "slobodnu od svake ljage grijeha, kao oblikovanu od Duha Svetoga i učinjenu novim stvorenjem" (LG 56). Milošću Božjom, Marija je cijelog svog života ostala čista od svake ljage osobnog grijeha.

(Katekizam Katoličke Crkve, 493)

A mi smo se nadali...

"Bože moj, ne sjećam se da mi je ikad išlo onako kako sam zamišljala i htjela!" Riječi su to koje sam čuo iz usta dobre i Bogu odane starice nekoliko dana prije njezine smrti. Život joj je bio doista težak. Odgojena u kršćanskoj obitelji, udala se dosta mlada. Rano je ostala udovica s nejakim djetetom. Bilo je to na Božić, i to u jeku II. svjetskog rata. Iako nije imala nikoga s muževe strane, ništa je nije pokolebalo. Bog joj je providio novoga životnog suputnika u susjedstvu. S njim je rodila drugu djecu i uzorno ih odgojila. Jedno se od njih posvetilo službi Bogu i bližnjemu. Čvrsta vjera bila je ono što ju je držalo i stalno nosilo naprijed.

Otkako je stvorena suvremena hrvatska država, nikako da nam pođe onako kako smo zamišljali i htjeli... Pače, svakog dana kao da je sve gore! Pritišću nas mnoge nevolje: svedeni smo na prosjački štap, gubimo radna mjesta, propadaju vrijedne tvrtke a ne otvaraju se nove, zanemaruje se i otuđuje nacionalo blago... Čini se da smo iz guste magle stjerani u mrklu noć i da je zora novog dana za kojim čeznemo još uvijek daleko. Kršćanski gledano, naša korizma predugo traje.

Svjetlo Uskrsnuloga još nije doprlo do nas ni do naše domovine. Poput one dvojice na putu u Emaus, uzdišemo: "A mi smo se nadali..." (Lk 24, 21). Nadali smo se, kad budemo svoji na svome, da će nam država biti po mjeri čovjeka, zemlja sreće i blagostanja kakvu smo sanjali...

Iako nam u životu ne ide onako kako smo zamišljali i kako bismo htjeli, ne znači da nas je Bog zaboravio ili odbacio. Dostojanstvo kojim nas je obdarila njegova ljubav, nitko nam ne može oduzeti. I u mrkloj noći života znamo da nas Bog neizmerno ljubi, više negoli mi sami sebe. On nam daje novu snagu da podignuta čela uvijek iznova možemo započeti. Ne bježimo, stoga, od Kristova uskrsnuća, kojega smo blagdan netom proslavili i koje nam stalno ulijeva novu nadu. Ne dajmo se obeshrabriti i ne dopustimo da nas dotuku životne nevolje, ma bilo što se dogodilo. Neka ništa ne bude jače od ljubavi Božje koja nas drži i bez prestanka pokreće. Pustimo se Bogu da nas vodi, kako bismo stigli do cilja svoga života. U tome neka nas pomogne zagovor Majke Gospodinove, koja se, ni pred tamom groba, nije dala smesti smrću svoga Jedinca. Kao i nju, neka nas obraduje susret s uskrsnulim Gospodinom, koji je i naše uskrsnuće i naš život (Iv 11, 25).

UREDNIK

Volonteri su već spremni

Već su stigli prvi volonteri za pripremanje Jubileja g. 2014. Schönstattskog pokreta. Njih petero srednjih su godina, a dolaze iz Španjolske, Njemačke, Mađarske i USA. Najavljen je uskoro dolazak i volontera iz drugih krajeva - Meksika, Čilea, Argentine, Brazila, Paragvaja, Urugvaja i Ekvadora. (WS)

Kršćani i muslimani pred Gospom

Blagovijest je u Libanonu nacionalni praznik, a već osma godina prigoda za molitveni susret libanonskih katolika i muslimana pred Gospinim likom u njezinu svetištu u Bejrutu. Taj susret obradovao je i papu Franjo, koji je sudionicima za tu prigodu poslao i posebnu poruku povjeravajući sve stanovnike Libanona Gospinu majčinskom zagovoru. Ohrabruje ih, da zajedno rade oko mira i zajedničkog dobra, doprinoseći tako općem razvoju i izgradnji društva, a susretu je nazočio i tajnik Papinskog vijeće za međureligijski dijalog. (Z)

Bdjenje za život u Asizu

Savez umbrijskih pokreta za život s regionalnim Trećim franjevačkim redom upriličio je 25. ožujka u asiškoj bazilici sv. Marije Andeoske molitveno bdjenje za život. To čine već osmu godinu zaredom. Organizatori su istaknuli kako im preostaje jedino da se za život bore vjerničkim sredstvima, postom i molitvom. Nakon molitve krunice misno slavlje predvodio je kardinal G. Bassetti. (Z)

Gospa Guadalupska na filmu

Pio X. proglasio je g. 1910. Gospu Guadalupsku zaštitnicom Latinske Amerike. To je bilo priznanje svega što se g. 1531. dogodilo kraj brežuljka Tepeyaca u gradu Meksiku, što je potaknulo na prihvaćanje evanđelja tolikih urođenika. Sve to bio je poticaj za sni-

Čudo u Pompejima - ?

74-godišnja Michelina Comegna, koja već 11 godina pati od teške kronične bolesti, hodočastila je 23. ožujka Gospi u Pompejima i sudjelovala u misnom slavlju. Prema riječima jednog od sinova, čim je primila sv. pričest, osjetila je nešto neobično i "jaku vrućinu" te ostala zapanjena "intenzivnim mirisom cvijeća" za koji je rekla da je "divan". Vraćajući se u klupu, nije se morala držati mužu pod ruku nego se zaputila sama i pokazala da se dogodilo nešto neobično. U iščekivanju liječničkih pregleda kako bi se utvrdilo radi li se o istinskom ozdravljenju, stigao je komentar svetišnog Ureda za medije koji, "ističući da gospođa tvrdi da je doživjela iskustvo blagostanja na kojemu zahvaljuje Bogu i bl. Djevici Mariji", izjavljuje da "čeka da se provedu nužna znanstvena uvjerenja prije izjašnjavanja". Ističući kako su se ondje dogodila brojna čudesa po zagovoru bl. Djevice ili bl. B. Longa pripominje se da "je na medicini da to znanstveno utvrdi". (Z)

manje dokumentarnog filma Krv i Ruža, posljednjeg rada režisera Tima Watkinsa, koji je predstavljen u Madridu u tijeku Dalavide krajem ožujka za promociju života i obitelji. (Z)

Odobren statut Marijine legije

Papinsko vijeće za laike odobrilo je 27. ožujka statut Marijine legije, kojim je priznata kao međunarodna vjernička udruga. Nastala g. 1921. u Dublinu u Irskoj, a duboko je ukorijenjena u marijansku duhovnost i pouzdanje u Duha Svetoga, koje se predlažu članovima kao prioriteta, zajedno s osobnim posvećenjem i sudjelovanjem u evangelizacijskom poslanju Crkve. Sve to u službi je siromašnih, patnika i dalekih od vjere. Cijela povijest legije svjedočanstvo je vjere u svemogućnost Božju i u snagu molitve Gospi te pokazuje kako su Molitve izgovorene s vjerom uvijek postizale odgovor. (Z)

Hula protiv Isusa i Marije

Hule protiv Isusa i bl. Djevice osvanule su 1. travnja ujutro ispisane na hebrejskom od nepoznatih počinitelja na zidovima dviju kuća koje pripadaju latinskom katoličkom samostanu Deir Rafat nedaleko od grada Bet Šemeša u središtu Izraela. Osim hula na Isusa i Mariju, neki grafiti zazivaju osvetu i optužuju Njemačku i SAD zbog nacizma. I parkirani automobili kraj njih oštećeni su i izbušene su im gume. (Z)

Neobičan Gospin kip

Kip Gospe odjevene u bijeli sari s crvenim obrubom i djetetom Isusom u naručju izazvao je srdžbu među indijskim animistima. Radi se o kipu pred crkvom koji predstavlja domaću ženu, u kojemu animisti u Singapuru, u istočnoj Indiji, vide primjer "taktike za poticaj na obraćenje i miniranje kulturalnog identiteta"... Nije zgroga ovdje

pripomenuti tome puku, ali i nama samima, stil utjelovljenja: u Guadalupu (Meksiko), Gospa se ukazala kao domaća djevojka, tamnopusuta; u Lurdu je bila odjevena kao lokalna "kći Marijina"; u Vailankanni, indijskom Lurdu, ukazala se u 16. st. s klasičnim sarijem, kao mještanka... (Mdd)

Ruža i projektil

Talijanski biskup F. Milito pred Gospin lik stavio je staklenu kutiju i u njoj izložio zlatnu ružu s neaktiviranim projektilom. To je zato "da bismo se neprestano podsjećali dvaju oprečnih osjećaja, ljubavi i mržnje koji preplavljaju povijest... Oni su zalag spasenja i gubljenja", obrazlaže biskup Oppido Mamertina-Palmi želeći tim vidljivim činom popratiti uzdignuće katedrale u svetištu Marijina navještena. (Mdd)

Gospin kip u luci

Nedavno je u talijanskoj luci u Livornu postavljen kip kakav su željele sve lučke vlasti. Kipar Paolo Grig napravio je kip žene s djetetom u naručju, pogleda uprta prema obzoru i uzdignute ruke kojom pozdravlja i blagoslivlje sve koji odlaze na more. Nekoć je ondje stajao kip Gospe od pozdrava, srušen tijekom II. svjetskog rata. (Mdd)

Od Brazila do Rima

Hodočašće na slavlje 100. obljetnice Saveza ljubavi pokreće cijelu Schönstattsku obitelj u svijetu. Jedno od najposjećenijih mjesta je, bez sumnje, schönstattski centar na Belmonteu u Rimu, jer se u njemu susreću članovi pokreta iz čitavoga svijeta. Brazilci imaju čast da u tomu međunarodnom centru imaju tri svoje Marijine sestre, koje djeluju u sklopu pokreta u Italiji. K tome, u centar je pozvana prošle godine i jedna brazilska majka obitelji, koja radi oko planova i oblikovanja. (WS)

Blažena ti što povjerova (Lk 1,45)

U prisposobi o sijaču sv. Luka donosi ove riječi kojima Isus tumači značenje "dobra tla": "to su oni koji u plemenitu i dobru srcu slušaju Riječ, zadrže je i donose rod u ustrajnosti" (Lk 8, 15). U surječju Lukina evanđelja spomen plemenita i dobra srca, u odnosu na slušanu i čuvanu Riječ, tvori prešutan portret vjere Djevice Marije. Sâm evanđelist govori nam o Marijinu sjećanju, kako je u srcu čuvala sve što je slušala i vidjela, tako da je Riječ u njezinu životu donijela ploda.

Majka Gospodinova savršena je ikona vjere, kao što će reći sv. Elizabeta: "Blažena ti što povjerova" (Lk 1, 45).

U Mariji, Kćeri sionskoj, ispunja se duga povijest vjere Starog zavjeta, s opisom tolikih vjernih žena, počevši od Sare, žena koje su, uz patrijarhe, pripadale onima u kojima se ispunjalo Božje obećanje i klijao novi život. U punini vremena, Riječ Božja obratila se Mariji, i ona ju je prihvatila čitavim svojim bićem, u svom srcu, da u njoj uzme tijelo i rodi se kao svjetlo za ljude. Sv. Justin mučenik u djelu Dijalog s Trifunom donosi lijep izraz kojim kaže da je Marija, prihvaćajući anđelovu poruku, začela "vjeru i radost" (Usp. Dialogus cum Tryphone Iudaeo, 100, 5; PG 6, 710). Doista, u Majci Isusovoj vjera se pokazala puna ploda, i kad naš duhovni život daje ploda, ispunjamo se radošću, koja je nijasniji znak veličine vjere. U svom životu Marija je dovršila

bodočašće vjere, sljedeći svoga Sina (Usp. Lumen gentium, 58). Tako je u Mariji put vjere Starog zavjeta uzdignut u nasljedovanje Isusa, na kojem bivamo njime preobraženi i dobivamo pogled vlastit utjelovljenom Sinu Božjemu.

Možemo reći da se u bl. Djevici Mariji obistinjuje ono što smo već spomenuli, tj. da je u ispovijedanje vjere vjernik uključen čitavim svojim bićem. Zbog svoje prisne povezanosti s Isusom, Marija je usko povezana s onim što vjerujemo. Kao Djevica i Majka pruža nam jasan znak Kristova božanskog sinovstva. Vječno podrijetlo Kristovo je u Ocu. On je Sin u potpunom i jedinstvenom smislu, i zbog toga se rađa u vremenu bez čovjekova zabvata. Budući da je Sin, Isus svijetu može donijeti novi početak i novo svjetlo, puninu vjerne ljubavi Boga koji se predaje ljudima. S druge strane, pravo Mrijino majčinstvo osiguralo e za Sina Božjega pravu ljudsku povijest, pravo tijelo u kojem će umrijeti na križu i uskrsnuti od mrtvih. Marija će ga pratiti sve do križa (usp. Iv 19, 25), odakle će se njezino majčinstvo protegnuti na svakog učenika njezina Sina (usp. Iv 19, 26-27). Bit će nazočna i u dvorani Posljednje večere, nakon Isusova uskrsnuća i uzašašća, da zajedno s apostolima moli dar Duba Svetoga (usp. Dj 1, 14). Pokret ljubavi između Oca i Sina u Dubu ušao je u našu povijest; Krist nas privlači k sebi da nas može spasiti (usp. Iv 12, 32). U središtu vjere nalazi se ispovijedanje Isusa, Sina Božjega, rodena od žene, koji nas, darom Duba Svetoga, uvodi u posinjenje (usp. Gal 4, 4-6).

(Iz okružnice Suetlo vjere, 58-59)

Papa FRANJO

Majci nježnoj i jakoj

Sveta Marijo, Majko nježna i jaka,
naša suputnice na životnim stazama,
svaki put kad razmatramo
velika djela koja ti učini Svesilni,
osjećamo tako jaku potištenost zbog svoje sporosti,
te potrebu ubrzati korak da idemo uza te.
Udovolji nam stoga želji da te uzmemo za ruku,
i požuri naš ritam ponešto umornih pješaka.
Postavši hodočasnici vjere,
nećemo samo tražiti lice Gospodnje,
nego, gledajući u tebe, ikonu ljudske brižljivosti
prema onima koji se nalaze u potrebi,
žurno ćemo stići u "grad"
donoseći mu iste plodove radosti
koje si ti jednom odnijela dalekoj Elizabeti.

Antonio BELLO (†1993.)

Kraljica univerzalnog kraljevstva

Namjeravajući ostvariti naviještenu riječ o njegovu kraljevanju nad svim narodima, jer je najavljeno da će ići u pohod na druge narode nakon što zavlada nad domom Jakovljevim, Božji Pomazanik okupio je svoje učenike koji su trebali kao odvažni vojnici vojevati kako bi ga ostvarili. Oni su stoga nakon uskrsnuća bili poslani da okupe sve narode u njegovo ime pozivajući ih da uđu u njegovo kraljevstvo. Na taj način je on, po njihovu navještanju, imao proširiti svoju vladavinu postajući Kralj kraljeva i Gospodar gospodara (usp. Otk 19,16), onaj koji sebi i svojoj vlasti pokorava plemena i narode. On ih je poslao ne samo izgubljenim ovcama doma Izraelova, nego i svim narodima koji su bili spremni čuti njegov glas te postati jedan Božji narod – Crkva.

MARIJINA NOVA ZADAĆA

Tko ih je mogao bolje poučavati zadaći krštenja od one koja je bila Bogu potpuno posvećena, bez grijeha začeta, istinska kći Božja koja je znala što znači potpuno Bogu pripadati?! Tko ih je mogao bolje poučavati svemu što se tiče kraljevstva i dozivati u pamet Isusove riječi, ako ne ona koja je bila prava kraljica, koja je te iste riječi prva s njegovih usana upila, ona koja se prva otvorila cijelim svojim

životom punini istine koju su oni trebali prenijeti svim narodima?

Zato je Marija koja je stajala s njime kao s kraljem pod križem, dobila od Krista Kralja novu zadaću: zadužio ju je da bude majka i kraljica apostola. Prihvaćajući poslanje majke koja se skrbi za Božju djecu, postala je ne samo majkom učenika iz židovstva, nego istinska Žena – majka svim živima. Ali ne samo majka, nego i kraljica jer je imala zadaću podržati apostole i učenike u vršenju njihove zadaće naviještanja kraljevstva Božjega svim ljudima i narodima. Ona je svojim iskustvom i znanjem trebala omogućiti apostolima da kao pravi Kristovi vojnici prošire njegovo duhovno kraljevstvo na sve narode, s kraja na kraj zemlje.

MARIJA OSTVARUJE KRALJEVSTVO

Postavši nova Žena, Marija je postala univerzalnom majkom svih živih i pravom kraljicom svega stvorenja, istinskom kraljicom Crkve u kojoj se ostvaruje Kristovo kraljevstvo. Ona je pomagala i pomaže da se vlasti njezina Sina podredi svako stvorenje i da se proglasi Kristovo gospodstvo nad cijelim svijetom, postala je majka i kraljica svakog vjernika, a time i univerzalna kraljica svijeta. Ali ne na ljudski način, jer ono je bilo Božje kraljevstvo, a ne ljudsko. Združena s Kraljem kraljeva u njegovoj ključnoj borbi, postala je s njime združena u borbi osvajanja srdaca ljudi, u borbi za istinsku vjeru u Boga živoga, Božje ljubavi protiv mržnje svijeta, dobra protiv zla, istine protiv laži. Ona je na skrovit, skroman i tih način već posje-

itko mogao posvjedočiti kako se na zemlji živi za nebo, onda je to bila upravo ona. Ako je itko mogao pokazati životom kako se u vremenu živi za vječnost, onda je to Marija potpuno okrenuta vječnom ostvarenju. Bila je istinska kraljica, jer se njegovo kraljevstvo svim svojim opsegom u njoj ispunilo. Marija se prva i na naj-savršeniji način otvorila Božjoj neograničenoj moći, budući da se njegovo kraljevstvo ne ostvaruje kroz posjedovanje zemaljskih krajeva, nego kao blagoslov ljudskih duša.

ZNAK SVIMA

Marijina kruna i kraljevski ures bio je božanski život kojim se odlikovala na zemlji i kojim je privlačila vjerna srca i duše. To je bilo dostojanstvo koje je prenijela među narode, kojim ih je ne samo podvrgla moći vječnoga kralja, nego ih je i uzdigla na razinu kraljevskoga dostojanstva. Jer poput nje koja nije bila u ljudskom smislu pokorena podanica, premda je bila ponizna i pokorna službenica, pa je upravo radi toga zaslužila kraljevsku čast i dostojanstvo do kojeg ju je sam Bog uzdigao, postala je znak svima kako na njezinu tragu ostvariti isto kraljevsko dostojanstvo. Zato je ona kraljica svih ljudi, jer je najjednostavniji primjer svima kako kraljevati s Kristom. A ključ njezina kraljevanja je postati gospodarima sebe i svojega života, što se postiže upravo onda kad ga cijeloga dademo Bogu po vjeri i kreposnu življenju. Prihvatimo i mi Krista Gospodina svojim kraljem, te poput Marije širiti njegovo kraljevstvo kojega smo i sami dionici.

Ivan **BODROŽIĆ**

dovala ostvarenje onoga što su oni trebali razumjeti za sebe i prenijeti drugima. Zato ju je i zapala čast da Kristove vojnike osposobi za boj, da im pokaže što je pravo njegovo kraljevstvo. Postavši kraljicom apostola, Marija je nakon uskrsnuća bila glavni svjedok Gospodinova života, kako bi im malo-pomalo postalo jasno čudesno otajstvo njegova utjelovljenja koje je potom bilo ključ za razumijevanje otajstva Presv. Trojstva.

Osim toga, njezino se kraljevstvo proteže stoga između neba i zemlje te je kao kraljicu časte i anđeli i ljudi. To nije kraljevstvo samo do krajeva zemlje, nego do neba, jer za onoga tko ispravno živi krajevi zemlje dotiču nebo i s njime graniče. Nadalje, njezino kraljevstvo nema vremenskog okvira ni ograničenja, jer je Kristovo kraljevstvo ono vječno. Ako je

Klauni - vatrogasci

Vazmeni su dani lijepi, topli, svijetli. Raskoš boja i mirisa cvijeća, ptičjega pjeva... Dok „Mariji svibanj ružice na pozdrav stavlja“, nižu se lijepa slavlja: krštenja, vjenčanja, a posebno prvopričesnička i krizmanička. No, kad je sunce žarče i sjene su jače. Ovo je i vrijeme mnogih opraštanja, sretnih i sjetnih rastanaka, odjeljivanja od nečega ili od nekoga... Jedni se rastaju od vrtića, drugi od osnovne ili srednje škole, neki od studija, neki od djevojaštva ili monaštva, a neki – po sakramentu krizme – od crkve, možda čak i od Crkve!

KRŠĆANSKA ZRELOST

Povod ovom tekstu upravo su ti posljednji – krizmanici. Kao što neki Hrvati sa sjevera ljeti čeznutljivo upravljaju pogled prema jugu, prema našem lijepom moru Jadranskome, slično i neki svećenici, u kojih se župama krizmaju (tj. firmaju) osmaši, u proljeće pomalo zavidno gledaju na one kolege koji pripuštaju krizmi tek srednjoškolske. Ne trebaju nam zavidjeti, nemaju „rašta“ – rekli bi im iz naše Zagore. A barem poneki umorni župnik s juga dodao bi da je to samo jalovo mučenje kako bi se „egzekucija“ odgodila za 2-3 godine. Da bi možda krizmu trebalo vratiti u V. razred, dok djecu još drži prvopričesnička toplina, ili joj

skinuti etiketu „masovnosti“ pa krizmavati samo one koji potvrde da je u njima dozrelo duhovno zvanje – kršćanina.

Naravno, tema je preteška i nikako se ne može sabiti u okvire ovog teksta. Valjda se svaki župnik na nju osvrće na roditeljskim susretima pa i s propovjedaonice, a onda opet – „idemo dalje!“. I sâm sam nedavno o tome „glasno razmišljao“ pred roditeljima i vjerničkom zajednicom predstavljajući im kandidate za krizmu. Nije najvažnije pitanje kada krizmavati, nego kako učiniti da to krizmanicima bude doživljaj i čin vjere, baš ono što krizma i jest – sakrament vjere! I kako postići da njihovi roditelji, kumovi i vjernička zajednica „pomognu“ Duhu Svetom – svjedočeći svoju vjeru svojoj djeci?

PROPAGANDISTI I SVJEDOCI

Kongregacija za evangelizaciju narodâ (lat. Congregatio pro gentium evangelisatione) ustanova je Rimske kurije zadužena za misijsko djelovanje i uz to vezane aktivnosti. Možda je poznatija pod starim imenom: Sveta kongregacija za širenje vjere (lat. Sacra congregatio de propaganda fide, skraćeno „Propaganda“). Osnovao ju je g. 1622. za širenje katoličanstva i rješavanje katoličkih crkvenih pitanja u nekatoličkim zemljama papa Grgur XV. Njzin kardinal prefekt bio je poznat kao „crveni papa“. Papa Ivan Pavao II. preimenovao ju je g. 1982., mada sam pojam „propaganda“ nije imao negativan prizvuk sve do pojave nacionalističkih propagandnih kampanja u I. svjetskom ratu.

Opće je poznato da se prava vjera promiče i prenosi svjedočenjem, a ne propagandom. Evo zorna primjera koji to ilustrira: Slušate tjednika ili godinama neku reklamu, ali ona ne uspijeva uvjeriti vaš razum (kako će vas netko uvjeriti npr. da neka krema „rješava sve probleme vašeg djeteta u pubertetu“, ili ona pogrebnog poduzeća: „Vaše je samo da umrete, sve je ostalo naša briga!“?). Oni koji reklame prave i naručuju ne misle baš da ćete im povjerovati, ali ipak reklamni prostor ili minutažu skupo plaćaju da vam ih „prošvercaju“ u podsvijest kako biste u robnoj kući, među mnogim istim proizvodima, automatski posegnuli za onim dugo reklamiranim. Međutim, kad Vam dođe prijateljica iz kupovine i zanosno izrecitira: „Ovaj deterdžent

nešto je neusporedivo najbolje od svega što smo dosad imali!“ – ti znaš da to nije propagandni program nego prijateljsko posvjedočenje! Zato će ti njezina izjava više značiti nego „kilometri“ reklama. Kao kršćanin i svećenik ja bih htio biti svima, posebno mladima, taj prijateljski svjedok a ne propagandist, više ili manje vješt tvorac EP reklama. Problem je što se ja time „profesionalno“ bavim, i mogu trubiti da mi je svećeništvo poziv a ne profesija. U poziciji sam klauna koji je dotrčao na gradski trg i vikao da je njegovo kazalište zahvatio požar. Ljudi su mu se samo smijali, uvjereni da izvodi neki svoj „performans“, da svoju predstavu izvozi na trg ili je reklamira.

Često se tako osjećam, pa i kad svim svojim bićem želim posvjedočiti „da nema pod nebom drugog imena dana ljudima po kojem se mogu spasiti“ (Dj 4, 12), osim Isusa Krista! Mogu mladima izgledati kao onaj klaun ili kao Don Kihot, čuderno zanesen borac s vjeternjačama (ili kostima): Kost i šnicel!

ISPIT SAVJESTI RODITELJIMA

Odavno sam negdje pročitao zgodnu ilustraciju: „Ako pokušaš psu uzeti njegovu oglodanu kost, branit će je, režati na tebe, ujesti te, ali ako mu dobaciš šnicel, sam će ostaviti onu svoju kost!“

a) Uvjeren sam da mnogi ljudi, osobito mladi „glodu svoju kost“ poput žene Samaritanke, Isusove sugovornice na zdencu Jakovljevu.

b) Uvjeren sam podjednako da Crkva ima „šnicel“, tj. da Isus ima

„živu vodu“ koja postaje izvor i siti dušu!

c) U čemu je problem? - Kako uvjeriti ljude, mlade i njihove roditelje, da njihova sreća i životni smisao nije u „kosti“, nego da „dođu i kušaju“ kako je dobar Gospodin! Oni „reže“ na mene (ne shvaćajte to baš doslovno!) jer im se čini da je šnicel koji im nudim neukusan, nejestiv, umjetan i da im ja podvaljujem nudeći im ga po onoj: „Svaki Cigo svoga konja hvali!“

d) Slijedi pitanje: Zašto djecu i mlade u to ne uspijevaju uvjeriti oni kojima oni ipak najviše vjeruju – njihovi roditelji? Oni koje oni doživljavaju kao prijateljske svjedoke, a ne kao propagandiste? Zato što i većina od njih, tih roditelja, – glode svoju kost! Pa je nude i svojoj djeci kao ono najbolje što im mogu priskrbiti, najviše što čovjek može dobiti. To mogu biti tenisice ili odjeća svjetske najskuplje marke, sofisticirani mobiteli i drugi aparati, marena u kunama za „kolu i smoki“, brza i nezdrava prehrana čak i za obiteljskim stolom (obično negdje pored njega!), čak vrhunski luksus u kući... Sve je to ipak samo – kost za glodanje, Samaritankina voda od koje se samo još više žeda, kruh koji ne siti...!

e) Što mi preostaje? Zar da kao duše-brižnik počnem moliti da mojim žpljanima i ostalim dobrim, deklariranim, „čvrsto-vjerujućim“ Hrvatima katolicima dobru Bog oduzme tu kost, pa da se napokon okrenu „šnicelu“ – tj. Njemu!??? Tko može shvatiti – neka shvati!

Stanko JERČIĆ

170 - "MARIJA" 5/2014.

Marijina ruža

Paeonia officinalis

Marijina ruža, božur ili, kako ju puk rado naziva, duhovska ruža (*Paeonia peregrina*) višegodišnja je biljka s gomoljasto zadebljalim korijenom. Njezine lisne liske razdijeljene su na 2-3 dijela, s cjelovitim ili, ponovno na 2-3 dijela, razdijeljenim listićima. Budući da njezini veliki i lijepi crveni cvjetovi zanesu prolaznike, biljku rado sade po vrtovima. Svi njezini nazivi ukazuju na veliku ljubav naroda prema Gospi, jer nije samo lijepa nego i ljekovita. Osim u *Gazophylaciumu* iz g. 1740., ime Marijina ruža nisam našao u novijoj literaturi.

Mario CRVENKA

Veza s Poljacima

Uoči proglašenja svetim, o bl. papi Ivanu XXIII. izišle su na vidjelo brojne pojedinosti koje nisu bile poznate. Otkriveno je, među ostalim, kako je gajio posebne simpatije prema poljskom narodu.

Osobito je bio pobožan prema Gospi Jasnogorskoj, a vezalo ga je i prijateljstvo s kardinalom Stefanom Wyszyńskim.

Angelo Giuseppe Roncalli hodočastio je Crnoj Gospi na Jasnoj Gori 17. kolovoza 1929. dok je bio apostolski pohoditelj u Bugarskoj. U toj prigodi zapisao je u jasnogorskoj spomenici na latinskom jeziku: "Nek bude mir u tvojoj moći, Kraljice Poljske, obilje u tvojoj tvrđavi." Njegovi susreti i razgovori s primasom S. Wyszyńskim uvijek su bili vezani uz Gospu Jasnogorsku. Kao osobito svjedočanstvo pobožnosti prema njoj, ostaje da je 4. studenoga 1958. zamolio kardinala S. Wyszyńskog da se svakog dana u kapeli u kojoj se štuje njezina čudotvorna slika slavi misa na papinu nakanu. No, najočitiji dokaz pobožnosti Ivana XXIII. Gospi Jasnogorskoj zbio se u lipnju g. 1963. kad je zatražio da mu kraj smrtne postelje postave njezinu sliku.

Korijeni veza između Ivana XXIII. i Poljaka veoma su stari. Čini se da je već kao 14-ogodišnjak započeo duhovno prijateljevati sa sv. Stanislavom Kostkom, što je dokumentirano i u Dnevniku duše. Svoj duhovni život vezao je uza nj i kao

pitomac Rimskog sjemeništa (1901.-1904.): hodočastio je u crkvu sv. Andrije na Kvirinalu u kojoj se čuvaju svečeve relikvije, a ondje je 13. studenoga 1962. susreo poljske saborske oce. Kad se g. 1901. pojavila Sienkiewiczzeva Trilogija na talijanskom, sa zanimanjem ju je čitao i o njoj razgovarao s poljskim biskupima za održavanja II. vaticanskog sabora. Poljsku je pohodio prvi put u rujnu g. 1913., nakon euharistijskog kongresa u Beču. Posjetio je tada Krakov i rudnik soli Wieliczka, a misno slavlje imao je u katedrali na Wawelu. Dublja veza između Ivana XXIII. i Crkve u Poljskoj očitovala se 20. svibnja 1963. u privatnoj audijenciji u kojoj je bio kardinal S. Wyszyński s četvoricom poljskih biskupa, što je zapisano i u Dnevniku duše.

K. JOLIĆ

Marija u Matejevju evanđelju

Evangelist Matej prva dva poglavlja svoga evanđelja posvetio je Isusovu začecu i rođenju. Zato se, s prvim dvama poglavljima Lukina evanđelja, nazivaju „evanđeljem Isusova djetinjstva“. No, za razliku od evangelista Luke, koji ih opisuje sa stajališta bl. Djevice Marije, Matej ih prikazuje sa zrenika sv. Josipa. Uzeti zajedno, ta dva pristupa pružaju nam dragocjene informacije o Isusovu začecu, rođenju, odnosu bl. Djevice Marije i sv. Josipa itd.

NEKE ZANIMLJIVOSTI

Prvi spomen bl. Djevice Marije evangelist Matej donosi već na početku svoga evanđelja u suglasju Isusova rodoslovlja. Matejevo evanđelje počinje riječima: Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova (Mt 1, 1). Isusovo rodoslovlje završava riječima: Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist (Mt 1, 16). Matejevo izlaganje o Isusovu rodoslovlju ima trostruku ulogu, a zanimljivo je s više gledišta. Ponajprije ono želi utvrditi identitet Isusa Krista, koji pripada Izabranom narodu kao „sin Davidov i sin Abrahamov“. Zatim ima cilj ukazati na legitimnost Isusova mesijanskog dostojanstva i, na posljetku, želi predstaviti Isusa kao vrhunac i dovršetak povijesti Izabranog naroda koja počinje s Abrahamom, a u

njemu, Obećanu i Očekivanu, ima svoje ispunjenje.

U Isusovu rodoslovlju postoje i neke zanimljivosti. Prva je da su, u cijelom rodoslovlju, očevi nositelji linije radanja, koja se iznenada prekida na kraju. Matej ne kaže: Josipu se rodi Isus, ni Marija Josipu rodi Isusa. On posve mijenja tijek govora: Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodi Isus. Tim iznenadnim prekidom želi reći da Josip nije Isusov biološki otac. U nastavku opisuje kako se dogodilo rođenje Isusovo, tj. začecu u Mariji zahvatom Duha Svetoga

(usp. Mt 1, 1-24). Matej je prvi auktor koji nudi kršćansko tumačenje Izaijina proroštva o djevici koja će začeti i roditi sina (Iz 7, 14; Mt 1, 23). Drugi važan detalj Isusova rodoslovlja, kako ga donosi Matej, jest spomen pet žena, od kojih je Marija zadnja. Prije nje, rodoslovlje spominje Tamaru, Rahabu, Rutu i Bat Šebu (nju doduše ne po imenu, nego kao „bivšu Urijinu ženu“). Postojala su različita tumačenja spomena tih četiriju žena. Tako su neki (sv. Jeronim) tvrdili da je riječ o četirima grešnicama, što znači da je Isus Krist došao poradi grešnika. Drugi (Martin Luther) su govorili da je riječ o četirima strankinjama, što bi bio znak da je Isus Krist došao ne samo zbog Izabranog naroda, nego poradi stranaca, tj. svih ostalih naroda. No, i u prvom i u drugom slučaju u taj govor ne uklapa se bl. Djevica Marija, koja nije bila ni grešnica ni strankinja. Očito valja tražiti drugi ključ tumačenja spomena tih pet žena.

Ono što povezuje četiri prethodne žene jest da je, u njihovu slučaju, riječ o nepravilnu bračnom zajedništvu kojemu usprkos Bog nastavlja svoje djelovanje u povijesti spasenja. U tu se liniju smješta i govor o bl. Djevici Mariji. Iako je zaručena s Josipom, kojemu pred zakonom i običajima pripada kao žena, njihovo bračno zajedništvo nije „normalno“. Bog djeluje na neočekivan način: kao što je u Starom zavjetu nastavljena povijest spasenja usprkos nezakonitu bračnom zajedništvu, tako i u Novom zavjetu Bog djeluje da se Dijete, Isus Krist, začne i rodi na neočekivan, djevičanski način po Mariji.

SPORNI REDAK

Prvo poglavlje svoga evanđelja Matej zaključuje retkom koji je tijekom povijesti izazivao različite sporove, a izaziva ih i dandanas: Kad se Josip probudi oda sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnji: uze k sebi svoju ženu. I ne upozna je dok ne rodi sina. I nadjenu mu ime Isus (Mt 1, 24-25). Budući da u semitskom načinu izražavanja glagol upoznati uključuje i spolno sjedinjenje, u stara vremena neki (Helvidije u 4. st.) su osporavali Marijino trajno djevičanstvo. U novije doba to isto tvrde i naučavaju protestanti. Helvidiju je odgovorio sv. Jeronim spisom O trajnom djevičanstvu blažene Marije (g. 374.) u kojem dokazuje kako ono „dok“ ne znači da je kasnije bilo onoga čega nije bilo ranije, naime bračnih odnosa. Jeronim to potkrepljuje brojnim svetoписanskim navodima i zaključuje ne samo da je Marija ustrajala u trajnom djevičanstvu nego, radi nje, da je ustrajao u njemu i Josip.

U evanđelju djetinjstva Isusova (Mt 1-2) Matej šest puta upotrebljava izraz „dijete i majka njegova“, što bi moglo značiti kao da iz odnosa između Majke i Djeteta namjerno isključuje Josipa. Zaključno možemo reći kako Matej, premda opisuje događaje Isusova začeca i rađanja s Josipova zrenika, u središte božanskog plana stavlja Mariju. Josip primjećuje da je Marija obavijena otajstvom Božjeg djelovanja te, budući da je bio „muž pravedan“ (Mt 1, 19), ne želi remetiti Božje planove nego im se stavlja na raspolaganje.

Mladen PARLOV

Gospin lik kod Tome Akvinskoga

Toma Akvinski gradi velebnu katedralu znanstvenog bogoslovlja. Sustavno obrađuje gotovo sva bogoslovska pitanja srednjovjekovne skolastike. Iako o Majci Isusovoj ostavlja malo stranica, daje smjernice za kasniji razvoj te bogoslovske grane. Rođen je g. 1224. u Roccasecca nedaleko od Napulja, u plemićkoj obitelji Aquino. Prvu naobrazbu stječe u benediktinaca na Monte Cassinu, a nakon studija ulazi u dominikanski red. Poslan na usavršavanje u Pariz, učenik je Alberta Velikoga. Poučava na sveučilištima u Parizu, Orvietu, Rimu i Napulju. Grgur X. šalje ga da pripravi opći crkveni sabor u Lionu, pri čemu na putu umire u Fossanuovi g. 1274., relativno mlad, u 49. godini. Svetim je proglašen g. 1323., a 1567. crkvenim naučiteljem.

NOV PRISTUP GOSPINU OTAJSTVU

U bogoslovskim postavkama Toma zastupa nov pristup Marijinu otajstvu, i to u sklopu općeg plana djela spasenja. Zbog toga je njegov govor o Mariji uvijek neodjeljivo povezan s govorom o Kristu i u odnosu na nj. Kad tumači glavno otajstvo kršćanske vjere, Kristovo utjelovljenje i otkupljenje, njegovu ljudsku narav, onda govori o Marijinoj ulozi u Božjem planu spasenja. Predlaže razumno ravnojesje, bez pretjeranosti i

uskogrudnosti. Govor o Mariji treba usmjeriti kristološki.

Pri oblikovanju svoga nauka o Majci Isusovoj, Toma se služi predajom svetih otaca i crkvenih pisaca, baštinom koju su obogatili Ambrozije i Augustin, Zlatousti i Ćiril Aleksandrijski. Zanimljivo je Tomino tumačenje zdravomarijskih riječi „blagoslovljen plod utrobe tvoje“, u kojemu uspoređuje Evu i Mariju. Jedući zabranjeni plod, Eva se udaljuje od Boga. U plodu Marijine utrobe, bl. Djevica, a s njom i svi kršćani, nalazi jedinstvo s Bogom po Isusu Kristu i sličnosti s njim. Eva je tražila nasladu i zdravlje, a našla je golotinju i bol. U Marijinoj utrobi nalazimo blagost i spasenje. Tko bude blagovao od tog ploda, imat će život vječni. Toma poziva na traženje Djevičina ploda, jer je to plod koji je Bog blagoslovio. I bl. Djevica je blagoslovljena, ali je još blagoslovljeniji plod njezine utrobe.

PRALIK NOVOG ČOVJEČANSTVA

U prikazbi lika Majke Isusove Toma polazi od Krista i njegova otajstva, jer se Marijin lik i uloga mogu razumjeti jedino u svjetlu Krista, začetnika sveg života i spasenja. Majka je odsjev Sinova otajstva. U tom svjetlu Marija je Majka Sina Božjega. Snagom svoga božanskog majčinstva ona je sveta i bez grijeha. Toma drži da se Marijin lik i uloga mogu razumjeti jedino kad se polazi od Onoga, kojega je ona začela po Duhu Svetom. S tog zrenika utjelovljenje je silazni put Sina Božjega. Riječ Božja, Logos, koji je savršen,

uzeo je nesavršenost ljudske naravi. Marija nije začela samo ljudsku narav koju bi Sin Božji kasnije posvojio, nego tijelo Utjelovljene Riječi i na taj je način prava Majka Božja. Toma primjećuje da se u ispo- vijestima vjere kaže da je Sin Božji rođen od Djevice Marije. Ona je Majka Božja jer je tijelo koje je rodi- la doista tijelo Sina Božjega, pravoga Boga i pravoga čovjeka. Marija je Majka Božja ne zato što bi bila majka Kristova božanstva, nego jer je majka ljudske naravi osobe koja posjeduje ljudsku i božansku narav. Primivši blagoslovljeni plod utrobe svoje, Marija je pralik novog čovje- čanstva jer je rodila Krista za sve ljude svih vremena. Ona stavlja svoju ljudsku narav na raspolaganje za najljepšega među sinovima ljud- skim i na taj način postiže svu ljepo- tu novog čovječanstva. Uspostavlja jedinstven odnos sa Sinom Božjim, osobni i stvarni, koji podrazumijeva ne samo tjelesne osobine nego čita- vu Marijinu osobu.

MARIJIN LIK I ULOGA

Toma uči da je Marija sveta, po Bož- joj milosti izuzeta od grijeha. On ne poznaje bezgrešnog začeca. Poput ondašnjih bogoslovaca, zastupa mišljenje da je Marija bila posveće- na poslije začeca i primanja ljudske duše. Da je začeta bez grijeha iskonskoga, bila bi izuzeta od Kri- stova otkupljenja i Krist ne bi bio sveopći otkupitelj. Toma ne pozna- je ideju o Savršenu Otkupitelju, ni o preventivnu otkupljenju.

Punina milosti koju prima od Boga nije jedino Marijina punina i svoji- na. Preko nje, ona se dijeli i drugi- ma koji je žele primiti da bi se mogli spasiti. Marijino djevičanstvo Toma tumači u svjetlu Sina Božjega koji od nje uzima ljudsko tijelo i u odnosu na njega. Vazda Djeвица pouzdaje se u Boga, u službi je svoga Sina i postaje svetištem Duha Svetoga. I tu jasno dolazi do izražaja Kristovo djelo spasenja, koje osvjetljuje Marijin lik i ulogu.

Toma je jedan od najvećih umova kršćanstva, veličanstven arhitekt u načinu mišljenja i znanstvenoga govora. Značajke njegova razmišlja- nja o liku i ulozi Majke Isusove jesu dubina i utemeljenost. Svoju misao gradi na čvrstim temeljima bogo- slovlja i na živoj marijanskoj duhov- nosti, kojom se odlikuje njegova redovnička zajednica. Pronicav i bistar duh, učen bogoslovac, skro- man redovnik, iskreno pobožan prema Majci Isusovoj velika otajstva vjere prikazuje jasno.

dar-ko

Prema slavi Uzašašća

Iako su, zbog izražavanja značajnog sadržaja Kristova otajstva, u liturgijskom kalendaru označene kao dani najvišeg stupnja, neke svetkovine nisu dostatno zaživjele u vanjskom proživljavanju kršćanskih otajstava. U takve spada i Uzašašće Gospodinovo „četrdeseti dan po Uskrsu“. Vjerovanje s Crkvom da je „Kristovo uzašašće i naše uzdignuće“ potiče nas da o tome češće razmišljamo i tako obogaćujemo svoju vjerničku praksu.

ZAVRŠETAK I POČETAK

Evangelist Luka u svom evanđelju (24,51) povezuje scenu Isusova otajstvenog uzašašća u nebo s njegovim zadnjim ukazanjem učenicima nakon uskrsnuća, a u Djelima apostolskim (Dj 1,9 sl.) time započinje opis prve kršćanske zajednice prije silaska Duha Svetoga. Tako Uzašašće uvodi u Duhove, koji su početak vremena Crkve Kristove. Kroz to vrijeme trajno kličemo proslavljenom Gospodinu: „Tvoj slavni dolazak iščekujemo!“ I to ponavljamo u najsvečanijem dijelu svake misne žrtve.

Katekizam (br. 659) polazi od spomenutih danosti pa sažeto veli: ...“Zadnje Isusovo ukazanje završava konačnim ulaskom njegova čovječstva u slavu Božju simboliziranu oblakom i nebom gdje on otada sjedi s desna Bogu.“ Nastavljajući razmišljanje o tom dijelu Kristova otajstva, Katekizam ističe da je to „... povijesni i ujedno transcen-

dentni događaj što označava Kristov prijelaz od jedne slave k drugoj (K 660). S tom Kristovom proslavom i mi smo tijesno povezani, kako je izraženo u misnom predslavlju: „Gospodin Isus, Kralj slave, uzašao je ... ali nas nije napustio, nego nam je dao nadu da ćemo kao udovi njegova Tijela biti s njime u istoj slavi gdje je on, naša Glava i prvijenac.“

Produbljujući teološko promišljanje otajstva Kristova uzašašća, papa Benedikt XVI. napisao: „Što znači Kristovo uzašašće na nebo? Ono znači vjeru da je Krist-čovjek – biće čovjek, u kojem svi imamo udjela – na nečuvjen način ušao u unutarost bića Božjega. To znači da je čovjek zauvijek našao mjesto u Bogu. Nebo nije neko mjesto iznad zvijezda, ono je nešto mnogo smionije i veće: to je stvarnost po kojoj čovjek ima mjesto u Bogu. A ta je stvarnost utemeljena u prožimanju čovječstva i božanstva u raspetom i

uzvišenom čovjeku Isusu. Krist-čovjek koji je u Bogu, s Bogom vječno jedan, trajna je Božja otvorenost za čovjeka. On je sam ono što mi nazivamo nebom, jer nebo nije prostor nego – osoba, Osoba onoga u kojem su Bog i čovjek zauvijek nerazdvojivo jedno. I mi se nebu približujemo, štoviše, ulazimo u nebo, u onoj mjeri u kojoj se približujemo Isusu Kristu i ulazimo u njega. Utoliko Uzašašće može biti događanje usred naše svakidašnjice.“ Tu je pravi temelj istinske antropologije i čvrst oslonac naše nade. Vjera u Kristovo Uzašašće uključuje dostojanstvo svakog čovjeka, jer od tog trenutka jedan od nas sjedi zdesna Ocu, „vječno živ da se za nas zauzima“ (Heb 7, 25). Kršćani tu vjeru obnavljaju ključni: „Njega ljubav s nama sveza - Naše boli srcem čuti - Zdesna Ocu na nas misli - I pred Ocem za nas moli“ (Himan jutarnje Uzašašća). A sv. Leon Veliki veli: „Apostole nije više sprečavalo ograničenje tjelesnoga oka da u svome duhu vide onoga koji se svojim silaskom na zemlju nije udaljio od Oca, niti se svojim uzlaskom na nebo odijelio od svojih učenika“ (homilija Uzašašća).

MARIJA U OTAJSTVU UZAŠAŠĆA

Početak i završetak Isusova ovozemaljskog očitovanja u tijelu Katekizam (br. 661) povezuje u jedno: „Ta zadnja etapa ostaje tijesno sjedinjena s prvom, to jest sa silaskom s neba u Utjelovljenju.“ Isusova Majka po utjelovljenju vječnoga Logosa u tome zauzima povlašteno mjesto. A kao što Katekizam tijesno povezuje Utjelovljenje i Uzašašće, tako se

Marijina uloga proteže na sva otajstva njezina Sina.

Ivan u evanđelju izvještava da nam je Raspeti predao Mariju za Majku. Otada je ona aktivno prisutna u životu Crkve, osobito u vrijeme iščekivanja silaska Duha Svetoga „koji će ih upućivati u svu istinu“ i omogućavati im da budu svjedoci do kraja svijeta. O tome nalazimo sjajna svjedočanstva u Djelima apostolskim. „Svi su oni bili jednodušno ustrajni u molitvi zajedno s nekim ženama, Isusovom majkom Marijom i braćom njegovom“ (Dj 1,14). Majka Isusova aktivno je prisutna u zajedničkoj molitvi prve Crkve i iščekivanju dolaska obećanog Duha kako bi mogli nastaviti Kristovo djelo. Tako je ona postala i posrednica Duha Svetoga koji će omogućiti rađanje i oživljavanje Crkve. Nakon toga izvještaja u Djelima apostolskim, Marija se više ne spominje u Svetomu pismu. Vjerojatno je ubrzo nakon toga događaja prestao njezin ovozemaljski život, a nastavljeno otajstveno djelovanje iz nebeske slave. U tom nas duhu saborski oci potiču: „Neka svi kršćani upravljaju vruće molitve Majci Božjoj i Majci svih ljudi da ona koja je u svojim molitvama pomagala Crkvi u početku i sada na nebu uzvišena nad sve blažene i anđele, u zajednici sa svim svetima posreduje kod svoga Sina, dok se sve obitelji naroda ... sretno ne sjedine u miru i slozi u jedan Božji narod, na slavu presvetoga i nerazdijeljenog Trojstva“ (LG 69). A to nam može omogućiti Krist koji je Marijinim posredovanjem postao pravi čovjek, a sada sjedi s desna Ocu.

Marko BABIĆ

Majčinstvo - dar, poziv ili zanimanje

Žena je biće odnosa. Kao takva, sama za sebe ne može postojati ni u ulozi majke. Majčinstvo je odnos žene prema drugom biću – djetetu, svijetu, svemu stvorenomu. Prva žena, Eva - Majka svih živih. I Marija – od Boga izabrana djevojka, Majka Isusova. Od Adama i Eve povijest čovječanstva, od Isusa i Marije povijest spasenja roda ljudskoga.

DAR MAJČINSTVA

Majčinstvo uključuje plodnost i sposobnost prihvatanja dara života. Dar sebe, svoga tijela, svoje krvi i ljubavi novom biću koje Bog tka u majčinu krilu. Premda maloj djeci još nije potpuno jasna uloga oca, nema ni pravog majčinstva bez njegove uloge. Govoreći o daru majčinstva, neizostavno je uključiti Oca nebeskog, Stvoritelja svega, koji svojim Dahom oživi prah zemaljski, a i ulogu oca, supruga i muža koji, po daru života i sjedinjenju u ljubavi sa ženom, postaje tvorac novog života. Ponovno postaje Adam, od kojega Bog nastavlja stvaranje. Darovi se dobivaju dobrohotnošću i milošću darovatelja, a ne vlastitim izborom. Stoga je zahvalnost darovatelju nužnost u prihvatanju darova života i ljubavi, koje žena sama sebi ne može podariti.

MAJČINSTVO KAO POZIV

Žena u potpunosti ostvaruje svoju majčinsku ulogu u obitelji, a u širem

smislu možemo govoriti i o duhovnom majčinstvu. Dužnost kršćanske majke nije samo začeti i nositi dijete u svom tijelu za zemaljski život, nego ga začeti i roditi u svom srcu i za nebeski život. „Majčinstvo je onaj cilj prema kojem Stvoritelj želi usmjeriti čitavo ženino biće. Taj majčinski poziv tako je vlastit i urođen da je na djelu i kad izostane izravno rađanje“ (Ivan XXI-II.). Ulogom takva majčinstva Majka Terezija obilježila je XX. stoljeće. Premda nije rodila djecu, njegovala je mnoge bolesnike, hranila gladne, tješila žalosne, udomljivala beskućnike, odijevala gole, obuvala bose, hrabrila nemoćne... U njezinoj ulozi žene i majke kao bića odnosa, postojao je predan i posvećen odnos s Gospodinom, koji je obilježio njezin život i djela milosrdne ljubavi. Mnoge žene tijekom povijesti ostvarivale su takvo majčinstvo, koje prelazi pragove vlastite obitelji. Brojne i danas djeluju u svijetu svojom zauzetošću i poslanjem kao majke mnoge djece, radeći poslove od širega društvenog interesa.

MAJKA KAO ZANIMANJE

Premda je majka kod kuće na pravom radnom mjestu, to ne isključuje njezino profesionalno opredjeljenje i rad izvan kuće. U počecima nastanka mlade Hrvatske države govorilo se o majkama odgojiteljicama, koje bi, kao majke četvero i više djece, dobivale i naknadu za taj „pravi posao“. Međutim, to se izjalovilo, kao i mnoge druge poticajne mjere za odgovorno prihvaćanje uloge roditeljice i odgojiteljice. O kontroli rađanja i odgovornu roditeljstvu, majka ne odlučuje sama,

ali mnogo doprinosi prihvaćanju novog života u dogovoru sa svojim suprugom. Ona je sustvarateljica novog bića koje devet mjeseci nosi pod svojim srcem. Niz faktora utječe na njezinu ulogu, stoga joj je potrebna suprugova sveobuhvatna potpora, kao i osobna briga za održavanje tjelesnog i duševnog zdravlja, a i zauzetost društvenih struktura u širem smislu.

UGROŽENOST MAJČINSTVA

U odnosu na muškarca, žena je stoljećima bila u neravnopravnu položaju. Dar majčinstva utjecao je u mnogim slučajevima na ženu da odgodi svoje ostvarenje u društvenim ulogama. Caricu Mariju Tereziju rođenje 5 sinova i 11 kćeri nije udaljilo od njezine uloge u društvu. Zbog kojekakvih ponižavanja i zanemarivanja, žene su se tijekom povijesti „izborile“ za svoju ravnopravnost. Što im je ta borba do-

nijela i je li ugrozila majčinstvo, to najbolje znaju one same. U svojoj borbi za ekonomsku i društvenu jednakost feministkinje su ugrozile tradicionalnu ulogu obitelji. Jedan od njihovih glavnijih ciljeva bilo je uvođenje prava na pobačaj i korištenje sredstava protiv začeća, što ugrožava majčinstvo i stavlja ga u potčinjen položaj u odnosu na muškarca. Gender teorija, po kojoj se žena ne rađa nego postaje, drži da se ljudsko biće rađa spolno neutralno i naknadno se socijalizira u muško i žensko. Govoreći o roditelju 1 i 2, pokušava ukloniti razlike u ponašanju i odgovornosti između muškarca i žene u obitelji. Društvene strukture u svijetu ekonomije i poslovanja ostale su danas mjesto u kojem je najočitija razlika između žene i muškarca. Komercijalizirano surogat majčinstvo pitanje je koje u potpunosti ugrožava cjelovitost majčine uloge.

MAJKA CRKVA

Kroz svoje naučavanje crkveno vodstvo brine se o ponašanju svoga puka. Ivan Pavao II. progovorio je o ženi i njezinoj ulozi u obitelji i svijetu kroz niz svojih pisama, pobudnica i okružnica: Pismo ženama, Dostojanstvo žene, Pismo obiteljima, Evandjelje života, Obiteljska zajednica... Novi feminizam o kojem on govori, upućuje na ženski genij, po kojemu žena koristi svoju biološku, društvenu, obiteljsku i Bogom danu ulogu, da je u potpunosti ostvari kako to samo ona može. Naučimo od njega nasljedovati Mariju i njoj povjerimo sebe i svoje obitelji: Totus Tuus - Sav Tvoj!

Danijela DE MICHELI VITTURI

Već kao devetogodišnjak Karol hodočasti s ocem u nedaleko Gospino svetište Kalvarija Zebrzydowska i posvećuje se Majci Gospodinovoj. Na taj događaj osvrće se i za posljednjeg posjeta rodnoj grudi 19. kolovoza 2002.: "U žarištu tajne te ljubavi, naime, između Majke i Sina, nalazi se onaj, koji se ovamo ponovno vraća, samoga sebe, svoj život, svoj svagdan, svoje slabosti, ali u isto vrijeme i snagu vjere i nade: onu snagu koja izrasta iz uvjerenja da Majka ne ostavlja na cjedilu svoje dijete, nego da ga vodi svome Sinu i povjerava ga Njegovu milosrđu."

NAJDRAŽA MOLITVA

Najdraža od molitava Ivanu Pavlu II. bila je krunica: "Krunica je moja najdraža molitva. Divna je to molitva! Divna je po svojoj jednostavnosti i po svojoj dubini. U toj molitvi često ponavljamo riječi, koje je Djevica Marija čula od Arkandela i od svoje rodice Elizabete. Tim riječima pridružuje se cijela Crkva. ... U pozadini riječi "Zdravo Marijo" ispred očiju naše duše prolaze glavni prizori iz Kristova života. Oni tvore cjelinu radosnih, žalosnih i slavniht otajstava i stavljaju nas u živo zajedništvo s Isusom preko - mogli bismo reći - Srca njegove Majke! U isto vrijeme, naše srce može uključiti u te deseti-ce krunice sve čine koji tvore život pojedinca, obitelji, naroda, Crkve i cijelog čovječanstva. ... Tako s jednostavnim molitvom krunice kuca i ritam ljudskog života..." (29. listopada 1978.)

BROJNE POSVETNICE

Život Ivana Pavla II. obilježen je brojnim molitvama i posvetama Gospi. Spomenimo nekoliko najvažnijih.

Za pohoda rodnoj grudi, 4. lipnja 1979. na Jasnoj Gori obavlja posvetu Majci Crkve. Drugu poznatiju izgovara "po Mariji Duhu Svetom" na blagdan Duhova 1981. u rimskoj bazilici sv. Marije Velike. Bila je to 1600. obljetnica I. carigradskog sabora, na kojemu je definirano Vjerovanje, ujedno i spomen na 1550. obljetnicu Efeškog sabora, kad je utvrđena istina o Mariji Bogorodici.

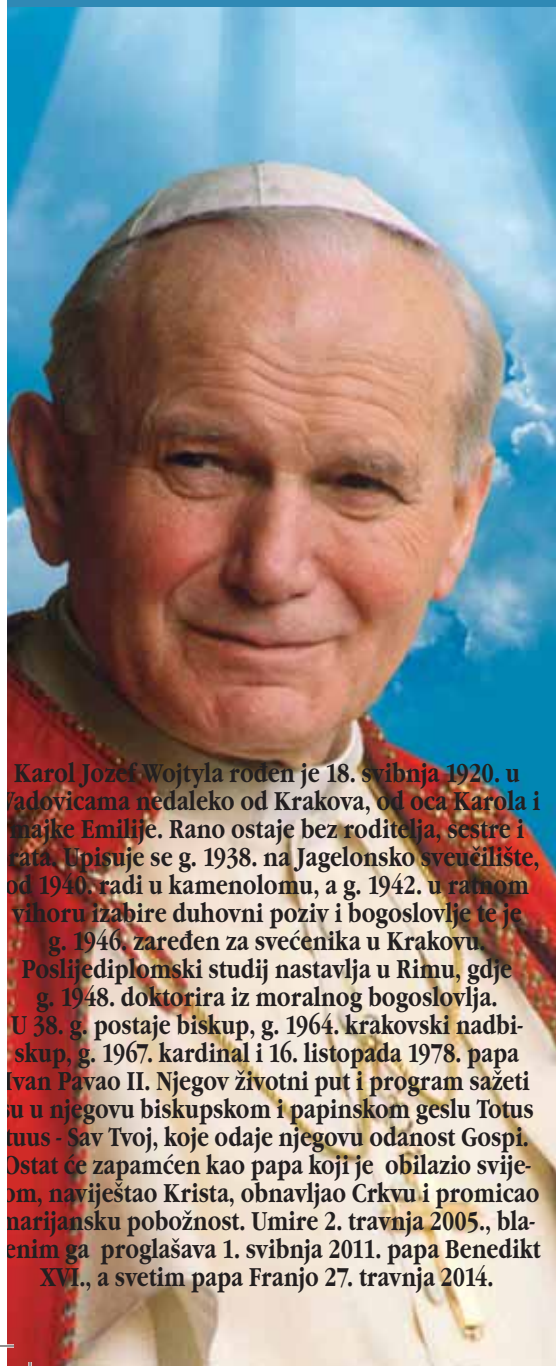
Na blagdan Bezgrešnog začeca g. 1981. u rimskoj bazilici sv. Marije Velike, nakon homilije, obavio je čin predanja bezgrešnoj Bogorodici.

Nakon što se oporavio od atentata g. 1981., na blagdan Gospe Fatimske 1982. pohodio je fatimsko svetište i zahvalio Gospi za spašen život te joj posvetio sve ljude i narode, "osobito one koji su te posvete naročito potrebni". Gotovo iste riječi ponovio je slaveći 5. obljetnicu papinstva 16. listopada 1983. u Rimu.

Na blagdan Blagovijesti g. 1984. obnovio je čin predanja i posvete cijelog svijeta Bezgrešnom Srcu Marijinu, i to u zajedništvu sa svom "braćom u biskupstvu" po njihovim biskupijama, prema nakani koju je Gospa izrekla za ukazanja u Fatimi. O 70. obljetnici fatimskih ukazanja, g. 1987. ponovno je posvetio Gospi cijeli svijet.

Karol Wojtyła, majčina braća od 1978. godine. Po g. U 38. sku Ivan su i tuus. Osta tom, i mari ženin X

O GOSPI - PISANOM RIJEČI

Ivan Pavao II. promiče marijansku pobožnost. Objavljuje 25. ožujka 1987. okružnicu Otkupiteljeva Majka, pravu bogoslovsku prouku i posvećenu proučavanju uloge bl. Djevice Marije u ekonomiji spasenja. U njoj govori i o marijanskoj duhovnosti, koju bogoslovci radije nazivaju marijanskom protegom kršćanske duhovnosti. Taj izraz ističe jedinstvo kršćanske duhovnosti, što znači da izvire od Krista, na Kristu se temelji i na Krista se stalno i odnosi, a u sebi samoj sadrži marijansku protegu. Od mariologa Ivan Pavao II. zahtijeva da je skladno uklope u jedinstvenu kršćansku duhovnost, jer se ona ukorjenjuje u Kristovoj volji. Budući da je Gospa opći uzor kršćanskog života, marijanska duhovnost po svojoj naravi tiče se svakog Isusova učenika.

Ususret trećem tisućljeću proglašava Marijansku godinu 1987/88., kako bi poraslo štovanje Gospe i njezine nazočnosti. Objavljuje g. 2002. apostolsko pismo Krunica Djevice Marije o krunici, u kojemu predlaže novi niz otajstava, otajstva svjetla, javnoga Isusova života i djelovanja, te proglašava Godinu krunice (2002/3.).

Svojim apostolskim putovanjima udahnuje nov život bujnoj i obnovljenoj marijanskoj pobožnosti među katolicima u čitavu svijetu. Svjestan je važnosti pučke pobožnosti i uloge Gospinih svetišta, tih klinika duha, na hodočasničkom putu prema Bogu.

P. LUBINA

Karol Jozef Wojtyła rođen je 18. svibnja 1920. u Wadowicima nedaleko od Krakova, od oca Karola i majke Emilije. Rano ostaje bez roditelja, sestre i brata. Upisuje se g. 1938. na Jagelonsko sveučilište, od 1940. radi u kamenolomu, a g. 1942. u ratnom vihoru izabire duhovni poziv i bogoslovlje te je g. 1946. zaređen za svećenika u Krakovu. Poslijediplomski studij nastavlja u Rimu, gdje g. 1948. doktorira iz moralnog bogoslovlja. U 38. g. postaje biskup, g. 1964. krakovski nadbiskup, g. 1967. kardinal i 16. listopada 1978. papa Ivan Pavao II. Njegov životni put i program sažeti su u njegovu biskupskom i papinskom geslu Totus tuus - Sav Tvoj, koje odaje njegovu odanost Gospi. Ostat će zapamćen kao papa koji je obilazio svijetom, navijestao Krista, obnavljao Crkvu i promicao marijansku pobožnost. Umire 2. travnja 2005., blaženim ga proglašava 1. svibnja 2011. papa Benedikt XVI., a svetim papa Franjo 27. travnja 2014.

Marija - model suvremene žene

Papa Ivan Pavao II. ubrojen je 27. travnja u zbor svetih. Ostavio je iza sebe dubok trag, a na sve nas nezaboravan dojam. Ne samo da je zračio osobitom ljubavlju prema Gospi, o njoj održao brojne govore, propovijedi i nagovore, nego je i svojim primjerom promicao njezino štovanje i stavljao je svima za uzor, osobito ženama. O tome razgovaramo s gđicom Veronikom Reljac, pastoralnom teologinjom, psihoterapeutkinjom i obiteljskom i bračnom savjetodavkom s Katedre pastoralne teologije KBF-a područnog studija u Rijeci.

- *U povodu Marijanske godine 1987/88. bl. Ivan Pavao II. objavio je apostolsko pismo o dostojanstvu i pozivu žene, u kojemu Majku Isusovu stavlja ženi našeg vremena kao uzor.*

- Da, upravo tako! "Marija i žena", "Marija kao model žene" - tema je koja je prije nekoliko desetljeća bila jasna i vrlo česta. Međutim, danas više nije tako. Dok je Marija bila "kao čisto ogledalo u kojem su žene mogle prepoznati svoje vlastito lice. Danas se u tom ogledalu mnoge žene više ne prepoznaju", kaže g. 1990. naš poznati teolog isusovac Rudolf Brajčić u Obnovljenom životu (str. 512) pišući o Mariji kao modelu života. Danas su prilike posve drukčije. Žena je "ne samo proširila svoje poglede na život, na kulturu, na profesionalne, socijalne, ekonomske, političke odgovornosti nego je zauzela u društvu mnoga

odgovorna mjesta", veli o. Brajčić. U takvim promijenjenim okolnostima postavlja se pitanje je li moguće da bl. Djevica Marija i danas bude model i arhetip uzorne žene. Mnogi promišljaju da je to nemoguće jer se vrijeme i poimanje žene suviše promijenilo. Patrijarhalno društvo koje je ženu smatralo kućanicom, majkom i onom koja se skrbi o obitelji, više ne prevladava. O tome je posebno pisao g. 1999. Pavao Brajša u Vjesniku Đakovačke i Srijemske biskupije.

- *Što o tome govore autori novijeg doba?*

- Neki suvremeni autori idu i dalje pa tvrde kako je model Marije u službi podjarmljivanja žena, a bit žene vide samo u ulozi majke. Dok crkveni nauk Mariju prije svega predstavlja "kao pasivnu-poniznu-poslušnu ženu i takvu je stavlja za uzor ženi, feministička je teologija predstavlja prije svega kao samosvjesnu ženu, uvjeren u vrijednosti ženstva. Ona se

pojavljuje kao kritičko-proročka figura, koja neovisno o mužu u potpunoj slobodi Bogu kaže 'da', odgovorna samo Bogu", primjećuje o. R. Brajčić u već spomenutom članku.

- *U čemu se ističe stav bl. Ivana Pavla II. o ženi u vezi s Marijom? Što on posebno zamjećuje?*

- Ivan Pavao II. u apostolskom pismu Mulieris dignitatem o dostojanstvu i pozivu žene u prigodi marijanske godine 1987/88. upozorava kako "žena u njezinu ženskom biću nalazi najuzvišeniji odraz u Djevici Bogorodici. U njoj se na najsavršeniji i najneposredniji način dogodilo intimno sjedinjenje u poretku ljubavi - koje po ženi ulazi u svijet ljudskih osoba - sjedinjenje s Duhom Svetim" (br. 29).

- *On je 29. lipnja 1995. uputio i posebno Pismo ženama. I u njemu pred ženu posebno stavlja Gospu.*

- Da! U Pismu ženama reći će da "Crkva vidi u Mariji maksimalan izričaj 'ženskog genija' i u njoj pronalazi izvor nepresušne inspiracije. Marija se je odredila kao 'službenica Gospodnja' (Lk 1, 38). Po poslušnosti Božjoj riječi prihvatila je svoj povlašteni poziv, koji je sve samo ne lagan, zaručnice i majke nazaretske obitelji. Stavljajući se u službu Bogu, ona se također stavila u službu ljudima, službu ljubavi."

- *Iz svega toga može li se izvući nešto što bi današnjoj ženi vjernici moglo biti kao orijentir i poticaj?*

- I te kako! Slijedeći takvo pozitivno gledanje Marije kao modela, o njoj se može izreći nekoliko temeljnih tvrdnji. Ona je najprije simbol vječnog ženstva i samovrednovanja žene, a

zatim znak povijensospasenjskog značenja ženskog roda. Njezino majčinsko kraljevanje nalazi se u potpunu darivanju. Kraljevanje je zapravo samodarivanje čovjeku. Marija je sebe do kraja dala čovječanstvu, zato uistinu za nju možemo reći s bl. Ivanom Pavlom II. kako je rekao ženama: "Njezino kraljestvo je služenje!" (Pismo ženama, br. 10).

- *Nije li sam pojam služenja u naše je doba odvratniji?!*

- O tome bi se dalo razgovarati na široko. Međutim, nastavlja Ivan Pavao II. u istom pismu, u tom vidu služenja koje, "ako se čini u slobodi, uzajamnosti i ljubavi izražava istinsko kraljevsko dostojanstvo ljudske osobe, može se također prihvatiti određena različitost uloga bez nepovoljnih posljedica za ženu, u mjeri u kojoj takva različitost nije proizvoljno nametnuta nego izvire iz posebnosti muškarca i žene" (Pismo ženama, br. 11). Budući da živimo u svijetu u kojem još uvijek velikim dijelom prevladavaju razumnost i uspješnost, znanstvena, tehnička i materijalna dostignuća, a zane marena je kultura srca, osjećaja, intuicije, vrijednosti života i svega živoga, očito je da nam je potrebna promjena mentaliteta i ljestvica vrednota, i čini se da su upravo žene pozvane da pridonose tomu nužnom zaokretu naše civilizacije, po uzoru na Majku Isusu koja je imala snage i vjere napraviti iskorak iz staroga svijeta u novi.

- *Hvala lijepa! Neka nas Ivan Pavao II. zagovara kako bismo imali svi više Marijina duha, da bismo bili još revniji Isusovi nasljedovatelji.*

P. LUBINA

Ja ću čitati

Zamolili su me da ih pričuvam. Tko bi odbio takvu zamolbu, čuvati dva divna golubića, dvoje drage i vesele djece mojih susjeda. Često sam uskala pripomoći mladim roditeljima, pričuvati djecu na sat ili dva. No, ovo što su me sada zamolili, bilo je čuvanje na cijeli dan. Romeo nije bio kod kuće, a moja djeca bila su osigurana. Dakle, ljubomore i zapreke ni s jedne strane, pa im se mogu posve posvetiti. Za vrijeme objeda sjela sam s djecom za stol. Kad sam zatražila da se prekrizimo prije jela, šestogodišnji Ivan je ustao:

- Čekaj, gdje je Knjiga?

Dok sam prebiralala po pameti o čemu govori, on je švrljao naokolo tražeći.

- Kakva knjiga?

- Ona! Ja ću čitati!

- Ja ću čitati! Nećeš ti! Ja ću! - trogodišnja Marijeta ustala je iza stola i zajedno s njim stala se okretati i tražiti knjigu.

Pružila sam im slikovnicu:

- Evo knjige!

Ivan je nije pogledao. Marijeta je rekla:

- Ne tu! Onu debelu!

Je li moguće da djeca traže Sveto pismo?! Dok se ja čudim kako oni kojih roditelji nisu vjernici, ne idu u crkvu i ne uče svoju djecu o Bogu, mogu tražiti Sveto pismo, Ivan objašnjava:

- Onu koju ti čitaš kad objeduješ!

E, sad mi je mališan opalio pljusku!

Zastidjela sam se. Traži knjigu koju sam ja čitala prije jela. Da, istina je! Moja obitelj čitala je redovito prije jela Sveto pismo, odlomak ili koji redak. Nakon što bismo pročitali, ostajali smo malo u tišini, da osluhnemo što nam Bog poručuje, nakon čega bismo se prihvatili jela. Jednog nam se dana nešto žurilo pa smo se jedino prekrizili i kratko pomolili. Dan kasnije žurba je bila još veća, pa smo se prekrizili i još kraće pomolili. Trećeg dana "gorjelo nam je pod nogama", što bi rekao naš čovjek, pa smo se jedino prekrizili. Nakon toga smo prihvatili da "gori svijet", da treba što prije uzeti žlicu u ruke i stali se krizati kao kokoš kandžama. I tako sve do dana današnjega. Ne mogu vjerovati da su se djeca sjetila kako smo to mi nekoć radili.

Trebalo je vremena dok sam sa zadnje police ormara izvukla Sveto pismo.

Ivan i Marijeta poskakivali su gurajući se i nadjačavajući jedno drugo tko će čitati. Prednost sam dala malojoj Marijeti koja će uzeti Knjigu u ruke i, naravno, praviti se kao da čita. Poslije toga Ivan će zaista čitati, jer on to već dobro zna.

Marijeta je uzela Knjigu, otvorila je naopačke, uozbiljila se i kao da čita:

- Isuse, ja tebe volim najviše na svijetu! Ti si tako dobar! - izgovorila je sve to toliko iz srca da su mi zasuzile oči, a ona me pogledala ponosno svojim krupnim crnim očima. Na tu iskrenu molitvu odgovorila sam:

- Amen!

Ivan je zatim zgrabio Knjigu, otvorio je nasumce, kako smo mi to nekoć radili dok su djeca bila s nama. Čitao

je iz Evanđelja po Mateju, kako Isus šalje apostole u cijeli svijet.

Dok su djeca jela, prebirala sam kako se lako bilo odviknuti od čitanja Svetog pisma, kako je lako zaboraviti Isusove riječi: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!" (Mt 28, 19-20). Tog sam trenutka čvrsto odlučila da se Sveto pismo s police ormara seli na moj stol, ne kao ures nego kao život.

Susjeda je po djecu došla odmah nakon objeda, ranije negoli je planirala. Imala je vremena sjesti i popiti kavicu. Dok smo nesmetano razgovarale, povjerala mi se kako tih dvoje mališana čuje od djece koja idu u vjersku grupu u dječjem vrtiću, kako razgovaraju o crkvi. Mole je da ih u nju povede. Opravdava se kako je ona iz bezbožničke obitelji i sama nevjernica. I s muževe su strane svi bezbošci. Zaključila je kako ona to jednostavno ne može, jer ne zna što bi tamo radila i kako bi se ponašala. Drugim riječima, željela je zamoliti mene da joj djecu koji put povedem u crkvu na svetu misu.

Kad smo ja i Romeo prve nedjelje nakon toga povelu to dvoje golubića na misno slavlje u župnu crkvu, osjećala sam se kao da sam dobila najveći zgoditak na lotu. Svoju zahvalnost Bogu za taj dar nisam mogla a da ne iskažem pred Gospinim oltarom, pred koji sam dovela i njih dvoje i Gospinoj ih skrbi povjerala. Neka ih ona vodi k Isusu te im ostane dobra Majka i moćna Zagovornica!

R. T.

Želim

**Želim ti dati sve cvijeće
ovoga svijeta**

**Želim ti dati sve snježne
vrhunce**

Oni su odraz tvoje ljepote

Želim ti dati Nebo što sjaji

Ono je tvoj stan, Marijo!

Želim ti dati sve što imam

A imam samo svoju bijedu...

I sva zrnca svete Krunice...

Mila KAVELJ

Proslava Gospine krunice

Kada su se četvorica čeških vjernika zavjetovala da će u ljetu g. 1606. na ramenima prenijeti sliku *Proslava Gospine krunice* iz Venecije u Zlaté město, vjerojatno nisu ni slutili da će u Prag prenijeti najvrednije umjetničko djelo koje je izradio najveći predstavnik njemačke renesansne umjetnosti *Albrecht Dürer* (1471.-1528.). Oltarnu palu (194,5 x 162 cm), ulje na platnu, omotanu vunom i plahtama, donijeli su češkom kralju Rudolfu II. (†1611.) u dvorac Castle u Pragu. Kralj je, zapravo, poslao njemačkog umjetnika Hansa von Aachena (†1615.) da otkupi sliku od članova njemačke bratovštine Svete krunice u Veneciji. Tako je, točno nakon stotinu godina, *Proslava Gospine krunice* prenesena u Grad na Vltavi.

Oltarna pala naslikana je prema ugovoru između A. Dürera i njemačke zajednice u Veneciji. Bankar Jacob Fugger (†1525.) iz Augsburga ugostio je, naime, umjetnika i za Bratovštinu sv. Krunice naručio zavjetnu sliku, Rosenkranzfest, i postavio je na zavjetni oltar u desnoj kapeli crkve sv. Bartula. Kako je zapisao na listiću koji

drži u rukama, A. Dürer sliku je izradio g. 1506. za pet mjeseci: Exegit quinque mestri spatio Albertus Durer Germanus MDVI / Dovršio u vremenu od pet mjeseci njemački (slikar) Albrecht Dürer MDVI.

Zbog nestručne podloge i velike vlažnosti, slika je, na žalost, ubrzo počela propadati. Kako se tijekom vremena boja sve više ljuštila, slika je nekoliko puta obnavljana. U preslikanu stanju premještena je g. 1793. iz Castla u samostansku crkvu Uznesenja Marijina u četvrti Strahov u Pragu. Od g. 1934. neko vrijeme nalazila se u galeriji češke filharmonije Rudolfinum u praškoj četvrti Josefov, dok nije, kao najvrednije umjetničko djelo, postavljena u Národní galerie u Pragu.

NASLIKANI PRIZOR

Po uzoru na marijanske igrokaze, A. Dürer prizor je postavio u prirodi, na otvorenom. Prema zakonima pirami-

dalne kompozicije, u sredinu je postavio glavne likove: Gospu s Isusom na prijestolju, a sa strane papu i kralja u klečećem stavu. Gospa je u plavoj haljini s plavim ogrtačem. Pridržavajući golišava Isusa na koljenima, kao da, *ex cathedra*, želi reći: Ovo je Božja Riječ tijelom postala. Točka gledišta, koja se po zakonu kadra širi iz središta, postavljena je na Gospinim grudima, odnosno na dijamantu u obliku ruže. Uz Gospu, lijevo i desno, u savršenoj simetriji, kleči papa Julije II.

(†1513.) u pratnji crkvenih službenika i kralj Maksimilijan I. (†1519.) u društvu državnih dužnosnika. Iz poštovanja, papa i kralj skinuli su vladarske krune i odložili ih do nogu.

Dok Gospa postavlja ružin vijenac na kraljevu glavu, Isus se naginje na drugu stranu, držeći sličan vijenac nad papinom glavom. Upravo suprotni pokreti i različiti pogledi Majke i Djeteta oživljuju središnji dio prizora. Iznad Gospe dva anđela na oblacima pridržavaju zlatnu krunu od ružinih grančica i cvjetova. Da bi oživio horizontalnu postavu likova, umjetnik je iznad prijestolja podigao tamnozele- nu nebnicu, koju pridržavaju dva anđela na oblacima, dok do Gospinim nogu sjedi anđeo i svira na lutnji.

Sv. Dominik (†1221.) s ljiljanom u ruci i razdragani anđelčići na oblacima krune vjernike vjenčićima ruža.

Na lijevoj strani, venecijanski patrijarh Antonio Soriano (†1508.), kojega kruni sv. Dominik, s biskupskim križem pobožno kleči između pape i duhovnika Njemačke zajednice Burkarda von Speyera u pratnji bratima Svete krunice.

Na desnoj strani, tik do kralja, portret je Dürerova prijatelja Jacoba Fuggera u plavu ogrtaču i s krunicom u ruci, a iza njega dužda Leonarda Loredana (†1521.). Pri kraju slike, u alpskome krajoliku, njegov je autoportret s pogledom na gledatelje. Uz njega je Leonhard Vilt, osnivač Bratovštine sv. Krunice, i Hieronymus von Augsburg, u crnini, projektant zgrade Fondaco dei Tedeschi. Pomiješani su sa ženama i muževima različitih društvenih klasa.

HVALA OTKUPITELJU LJUDI

Iako prizor izgleda kao igrokaz, Dürer je cijelu kompoziciju postavio kao alegorijski motiv u kojem Gospa sa svojim štovateljima daje hvalu Isusu kao Otkupitelju svih ljudi. Pomoću čistih boja, u kojima prevladavaju tople, kao zlatna, žuta i crvena, nasuprot hladnim modrim i zelenim tonovima, postigao je kolorističku dramaturgiju prostora. Ako dodamo da je na Gospinu koljenu naslikao mušicu, koju neki promatrači pokušavaju potjerati kao stvarnu, vidi se da je Dürer znao privući gledateljevu pažnju na pojedine dijelove.

Iako je Serenissima ostala bez oltarne pale *Festa del Rosario, Ružencovâ slavnost* pronašla je dostojno obitavalište u Pragu, što se vidjelo u prigodi 500. obljetnice njezina slikanja i 400. obljetnice prijenosa, kad je od 21. lipnja do 1. listopada 2006. priređena prigodna izložba na kojoj je ponovno otkrivena umjetnička vrijednost Dürerove marijanske slike *Rosenkranzfest*.

Ante Branko PERIŠA

Pozdrav od Gospe

- Halo, mama, pozdravlja te Gospa! Iz Fatime!

- Hvala joj i slava, sine moj! - javio se sin svećenik - redovnik s hodočašća Gospi Fatimskoj.

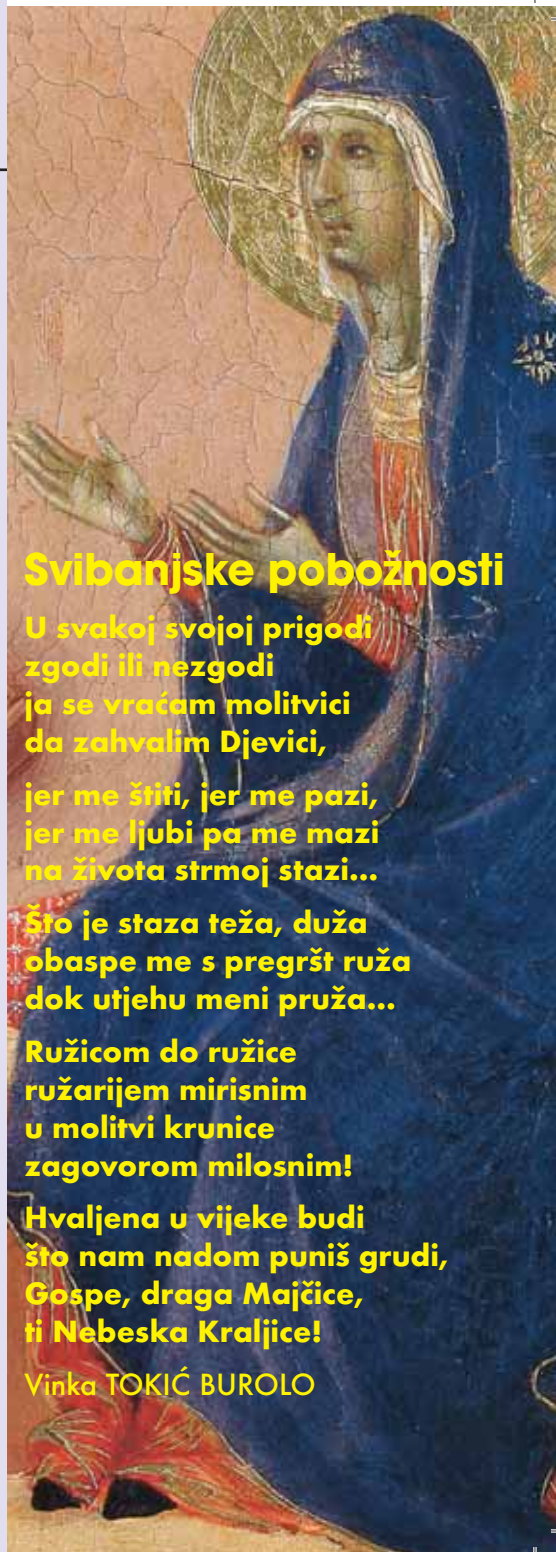
Cijeloga života družila se s Gospom. Od najranijega djetinjstva sa svojim bakama i djedovima, s roditeljima, s braćom i sestrama hodočastila pješke svakoga ljeta za Veliku Gospu iz Tijarice u Sinj, pa opet kasnije iz Splita redovito i s veseljem čudotvornoj i miloj Gospi Sinjskoj. Kad se sa svojom obitelji, zbog nastavka školovanja brojne djece, preselila iz Dalmacije u Zagreb, tada je krenula Gospi u pohode u Mariju Bistricu i Gospi na Trsat te u Međugorje...

Sada, kada su joj djeca odrasla i godinje pritisnule pleća, ruke onemoćale za veće poslove, a noge postale klecave i nesigurne, sada njoj Gospa šalje pozdrave i razglednice iz Fatime, iz Lurda, iz Poljske, iz Jeruzalema, s brda Karmela... iz daleke Južne Koreje.

Gospa svojih ne zaboravlja!

Gospine poruke i vijesti iz svijeta stižu do nje i preko Radija Marije i Katoličkog radija kao što riječi kršćanske nade, utjehe i ohrabrenja nalazi redovito u mjesečniku "Mariji" već punu 51 godinu, od prvoga broja čitajući sve od početka do kraja. U njemu znade pronaći članak ili stihove svoje djece, što je posebno raduje.

Tako ih je odgajala i svakodnevno ih Gospi preporučivala, a to čini i danas u svojim molitvama za brojne potrebe svoje djece i unučadi, a jednako tako brojnim zahvalama Majci Božjoj za pri-

Svibanjske pobožnosti

**U svakoj svojoj prigodi
zgoti ili nezgoti**

**ja se vraćam molitvici
da zahvalim Djevici,**

**jer me štiti, jer me pazi,
jer me ljubi pa me mazi
na života strmoj stazi...**

**Što je staza teža, duža
obaspe me s pregršt ruža
dok utjehu meni pruža...**

**Ružicom do ružice
ružarijem mirisnim
u molitvi krunice
zagovorom milosnim!**

**Hvaljena u vijeke budi
što nam nadom puniš grudi,
Gospe, draga Majčice,
ti Nebeska Kraljice!**

Vinka TOKIĆ BUROLO

mljene milosti od dragoga Boga njezinim posredovanjem.

Dok ovaj člančić pišem, osjećam veliku zahvalnost prema Ocu Stvoritelju i njegovu Sinu Isusu Kristu i prema Duhom Svetom kao i prema Majci Božjoj Mariji što su mi podarili roditelje osjećajne, mudre, vrijedne, požrtvovne i nadasve vjerne i privržene Bogu. Oni su nas prvi svojim marom, strpljivošću, sa žarom i pouzdanjem u Božju pomoć, postavili na taj isti Gospin put ljubavi povjerenja i predanja volji Božjoj. Ona je, moja majka Danica sa svojim ljubljanim sada pokojnim suprugom Ivanom, ustrajala na tom zacrtanu životnom putu unatoč brojnim poteškoćama nalazeći oslonac u vjeri u Boga. Bili su zajedno moj prvi najuspješniji i najveći odgojitelji, učitelji i vjeroučitelji. Danas, to isto nastojim i ja biti sa svojim suprugom pa prenijeti stečeno znanje i opipljivo iskustvo vjere na našu djecu i unučad istim žarom, strpljivošću, požrtvovnošću, ljubavlju i pouzdanjem u dragoga Boga. I još više pa i šire i dalje preko pedagoške struke i redovnog posla u školi na generacije djece. Hvala ti, mama, i tati na nebesima, hvala! Imaš našu ljubav, podršku, zahvalnost i što te naviješe raduje i hrabri, to je pozdrav od Gospe od Zdravlja iz Splita svaki put kad na tvoja vrata pozvoni poštar i donese ti "Mariju". Ona tvojoj duši nježno majčinski šapuće: Budi radosna, budi sretna, budi mirna i zadovoljna ... i ne boj se, nemaj straha ... jer Gospa svojih ne zaboravlja.

- Halo, mama, pozdravlja te Gospa ... ma gdje bila!

- Hvala joj, slava i čast, dijete moje!

Vinka TOKIĆ BUROLO

A koga zvati

**Lome se zemljine kosti
uzdišu narodi crni, žuti i bijeli
umjesto sjaja nebeskog
po nama crna rosa rosi
čađa grijeha obavija duše**

**Ti Isuse što Krv Svetu za nas proli
koja proklija spasom
gledaš kako nas demoni u mreže
svoje love kako nas strve i guše**

**koga više u pomoć zvati
tko od nas nikad neće dići ruke**

pa Majku, Ona će htjeti

Ona će znati

što djeci njenoj treba

Ona nas se odreći neće ni onda

kad zbog nedjela naših

zatvore se nad nama vrata neba

do dna pakla našega

Ona će sići, svakoga od nas dići

u naručju iznijeti iz tame

i stoga nju zovem

Nju molim, Majko

donesi ljekovite meleme rajske

očisti i povij nam rane

Ti koja ne gledaš s prijekorom

na naše propuste, grijeha i mane

jer samo majka beskrajno i

bezuvjeto praštati može

samo iz majčina oka umjesto

prijekora

suza boli i praštanja kane

Danica BARTULOVIĆ

Duhovna zvanja - svjedočenje istine

Narodu Božjem uvijek su dobro dolazili duhovni predvodnici, osobito danas. Iz Papine poruke za ovogodišnji Dan duhovnih zvanja izvadili smo neke misli i na temelju njih pripravili kratke uvode za slavna otajstva krunice.

I. ISUS USTAJE OD MRTVIH

Ne bojte se! Znam da tražite razapetog Isusa. On nije ovdje! Uskrsnuo je kako je rekao! (Mt 28, 5-6)

Isus reče svojim učenicima: "Žetve je mnogo, a radnika malo" (Mt 9, 35-38). Tko je to radio da je urod tako obilan? Bog. Očito je da je njiva o kojoj govori Isus čovječanstvo, a njiva smo mi. A plodonosni rad koji daje "obilje ploda" je Božja milost, zajedništvo s njim (usp. Iv 15, 5). Molitva koju Isus traži od Crkve je molitva da se poveća broj onih koji su u službi njegova Kraljevstva.

Dok razmatramo kako Isus pobjeđuje smrt, po Marijinu zagovoru molimo za sve ljude: da u njihovu srcu bude divljenje zbog obilne žetve, zahvalnost zbog ljubavi koja nas uvijek pretječe i klanjanje zbog djela koje je Bog učinio.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

II. ISUS UZLAZI U NEBESKU SLAVU

I Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu.

(Mk 16, 19)

Mi smo Božja "svojina" u smislu čvrste povezanosti između Boga i nas, u skladu sa savezom koji je vječan. Bog neprestano bdije nad svakim od nas da se u nama ostvari njegova riječ. Sve dolazi od njega i njegov je dar: svijet, život, smrt, sadašnjost i budućnost, ali i mi. Bogu pripadamo kroz jedinstveni i osobni odnos s Isusom, koji nam je dan krštenjem od samog početka našeg preporođenja na novi život.

Dok razmatramo kako Isus četrdeseti dan nakon uskrsnuća uzlaži u nebesku slavu, po Marijinu zagovoru molimo za sve kršćane: da znaju izići iz sebe kako bi u središte svoga života stavili Krista i njegovo evanđelje te mu tako služili u svojoj braći i sestrama.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

III. ISUS ŠALJE OBEĆANOG TJEŠITELJA

I ukazaše im se jezici kao od plamena, i razdijeliše se te nad svakog od njih side po jedan. Svi se oni napuniše Duha Svetoga te počеше govoriti tuđim jezicima... (Dj 2, 2-3)

I u bračnom životu i u različitim oblicima redovničkog posvećenja, kao i u svećeničkom životu, treba prevladati načine razmišljanja i ponašanja koji nisu u skladu s Božjom voljom. To je, dakle, "izlazak koji nas vodi na put klanjanja Gospodinu i služenju njemu u našoj braći i sestrama" (8. svibnja 2013.). Svi smo zato pozvani klanjati se Kristu u našim srcima (1 Pt 3, 15), kako bismo dopustili da ih zahvati svojom milošću sadržanoj u sjemenu riječi, koje mora rasti u nama i pretvoriti se u konkretno služenje našim bližnjima.

Dok razmatramo o silasku Duha Svetoga nad apostole, po Marijinu zagovoru molimo za sve koji kažu da su kršćani: da se ne boje, jer Bog s ljubavlju i spretno prati djelo svojih ruku, stalo mu je do ostvarenja njegova nauma o nama i namjerava to ostvariti uz naš pristanak i suradnju.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

IV. MARIJA UZNESENA NA NEBO

Ali Bog, bogat milosrdem ... nas, koji bijasmo mrtvi zbog grijeha, oživi zajedno s Kristom ... s njim nas i uskrisi i s njim postavi na nebesima, u Kristu Isusu... (Ef 2, 4-7)

I danas Isus živi i kroči kroz stvarnosti našega svagdanjeg života da se približi svima, počevši od posljednjih, da nas ozdravi od naših slabosti i bolesti. Pozivam vas da slušate i slijedite Isusa i da dopustite da vas iznutra preobraz

njegove riječi koje “duh su i život” (Iv 6, 63). Marija, Isusova i naša majka, ponavlja također nama: “Što god vam rekne, učinite!” (Iv 2, 5).

Dok razmatramo o Marijinu uznesenju u nebesku slavu, molimo za sve pozvane: da ne zaborave da se prava radost pozvanih sastoji u vjeri i iskustvu da je Gospodin vjeran i da s njim mogu hoditi putem života, biti učenici i svjedoci Božje ljubavi, otvoriti srce za velike ideale i stvari.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

V. MARIJA U NEBU OKRUNJENA

Na nebu se pojavi veličanstven znak: Žena obučena u sunce, mjesec pod njezinim nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda. (Otk 12, 1)

Živjeti “visoko mjerilo redovitoga kršćanskog života” (Ivan Pavao II.) znači pokatkad ići protiv struje i nailaziti na svom putu na prepreke, izvan sebe i u sebi samima. Sâm Isus nas opominje: dobro sjeme Božje riječi često otme Zli, zapriječe nevolje, uguše brige i zavodljivosti svijeta (usp. Mt 13, 19-22). Sve bi nas teškoće mogle obeshrabriti i navesti da se priklonimo naizgled udobnijim putovima.

Dok razmatramo o Marijinu krunjenju u nebeskoj slavi, molimo za nas same: da se bolje sjedinjujemo s Isusom kroz molitvu, Sveto pismo, euharistiju i sakramente, kako bi više u nama rasla radost suradnje s Bogom u službi Kraljevstva milosrđa i istine, pravde i mira, i žetva bila obilna.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Pod obranu tvoju

Nakon poduže zime svi se obradujemo kad se proljeće probudi u svome mirisu i cvatu, kada obaspe svu prirodu raskošjem, bogatstvom i ljepotom te zahvaljujemo dobrom Bogu da nas i u naravnom vidu obasiplje svojom dobrotom i nazočnošću. A još se više radujemo kad znamo da je mjesec *svibanj*, taj najljepši mjesec u godini, posvećen bezgrešnoj Majci, toj krasoti vječnosti, ljepoti bez ljage, Majci Utjelovljene Riječi, kao i našoj, koja nas je zaslužila svojim bolima surađujući u otkupljenju ljudskog roda.

I upravo u svibnju imamo dva naslova njezinih milosnih odlika i darova: *posrednice i pomoćnice*, kojima je ona odlikovana, a nama darovana. Iako znamo da je Isus Krist jedini posrednik kod Oca, Marija je jedina posrednica kod svoga Sina i on nam bez njezina učešća i posredovanja ne dijeli ni jedne milosti. Ako je Bog Otac Mariju toliko odlikovao da nam je po njoj darovao svoga jedinca Sina, najveće i najuzvišenije blago svoje, onda nam i druge manje milosti dijeli po njoj i želi da se njoj utječemo u svim životnim prigodama, u svim svojim potrebama. Kad ona svojim smjernim pogledom pogleda svoga Sina, već nam je sve darovano, jer Sin neće svojoj Majci odbiti ni jedne molbe, znajući koliko ga je ona ljubila i skupa s njime sudjevala svojom posvemašnjom predanošću u velikoj žrtvi svijeta.

Imamo dvoje ljestve k Bogu: oni koji idu po njima bez Marijine pomoći,

teško stižu k visinama, a oni kojima ih Marija vodi, bez olakšanja prispiju u zagrljaj Sinov i Očev.

Majka Isusova i naša je *pomoćnica*. Pod prirodnim vidom djeca se u svojim potrebama i nevoljama najprije utječu svojoj dobroj majci, znajući da će im ona pomoći. A mi imamo predboru nebesku Majku, koja nas beskrajno ljubi i ne može nam odbiti ni jedne molbe ako smjera na izvršenje volje Božje, ako je za vječno dobro naše duše.

Nemojmo gubiti nade; znati vapiti za pomoć putem mnogih sredstava, osoba i medija, a izostavljajući izvor svoje prave pomoći - Majčin moćan zagovor. Ona neće odbiti naše molbe, jer je naša prava pomoćnica i poznaje naše jade i nevolje. Zna nas iz njih izbaviti i kod Sina izmoliti za nas pomoć i smilovanje. Imamo za to bezbroj primjera. Toliki je njezini miljenici veličaju, uvjereni u njezinu majčinsku pomoć. I mi se njima pridružimo:

Ti si prvi pogled moje duše dok se budim

i njezina posljednja misao kad san zatvara moje oči.

Ako tvoje ruke

Bogu nešto povjeravaju i preporučuju, pa ako je to po sebi i bez velike vrijednosti,

kako bi Bog mogao ne voditi računa o uzoritu

dostojanstvu posrednice i odbiti nešto za što se prečista Majka pouzda je u svoga dragoga Sina?...

(Henrik Suzo, *Posudo izabranja*)

s. Marija OD PRESVETOG SRCA

Otvorena vrata

Majka Božja ukazala se u Lurdu, u Francuskoj, pa je po njezinu svetištu ondje nazivamo Lurdskom. Ukazala se jednako i u Fatimi, u Portugalu, pa je nazivamo Fatimskom. Po Schönstattu u Njemačkoj nazivaju je Schönstattskom, po Međugorju u Hercegovini Međugorskom, a slično i po tolikim drugim mjestima. Mi Hrvati nazivamo je rado i Kraljicom Hrvata, a tako i još neki narodi. Ista je to Majka koja nam je rodila Spasitelja. U svojoj slici dolazi u naš dom, svakog dana ulazi u sobu naših moliteljica, a drugog dana prelazi u drugu sobu, k drugoj osobi. Tolike u gospođe sretne kad im dođe u posjet. Poneke je žele ostaviti u svojoj sobi i po više dana, da se pred njezinim likom mole za pomoć u bolestima i nevoljama što ih pritišću.

*Pred slikom tvojom, Divna, blaga,
u dubu klečim sada, Majko draga,
sa svima što ti se posvećuju,
što tebe radi umrijet, spremni su.*

*U slici daj nam da se zrcalimo
i savez s tobom da zapečatimo,
sveđ tebi slični, tvoja oruđa,
svud schönstattskoga temelj
kraljevstva.*

Zahvaljujemo ti na prisutnosti u mnogim hodočasničkim i kućnim svetišcima, posebno u filijalnom svetištu u Maloj Subotici, gdje želiš biti naša Kraljica!

*Srcem, Majko, sve nas ti
prema nebu usmjeri.*

*Vjerom obnavljamo svi
s tobom Savez ljubavi.*

Ana VRČEK

Ne plači, Majko

**Ne plači, Nazarećanko,
ne plači!**

**Tvoj Sin je Božji
i od smrti jači.**

**Proći će Golgotu,
usnuti na križu,
saći nad pakao,
smrt pobijediti
i trećega dana
uskrsnuti.**

**Zato,
ne plači, Nazarećanko,
ne plači, Majko!**

Zdravka ŠILIC

"Pjevajmo Kraljici anđela"

To je geslo XVII. festivala duhovne glazbe franjevačke mladeži - *Framafest 2014.*, koji će se održati u organizaciji Nacionalnoga vijeća Frame Bosne i Hercegovine 18. listopada 2014. u Sarajevu. Budući da je sv. Franjo posebno štovao Majku Isusovu kao Gospu od anđela i svoj Red utemeljio uz njezinu istoimenu crkvicu, ovogodišnji festival bit će posvećen Gospi kako bi ona bila i nadahnuće za nove pjesme. Natječaj je otvoren do 1. svibnja 2014. - frama.fsr.bs@gmail.com. (SR)

Marijanska vinkovska mladež

U Kistanjama je 23. ožujka utemeljena *Marijanska vinkovska mladež*, u koju je ušlo 53 članova. To je zajednica mladih koja svjedoči duh sv. Vinka u brizi za siromahe, po geslu "Po Mariji k Isusu". Prisutna je u 66 zema-lja, a ima više od sto tisuća članova. Središte društva je kapela Čudotvorne medaljice u Parizu (Rue du Bac), mje-sto ukazanja sv. Katarini Laboure, kojoj je za prvog ukazanja 18. srpnja 1830. g. Gospa rekla: "Želim da se osnuje udruženje mladeži na koje ću izliti mnoge milosti..." Sjedište Međunarodnog tajništva je u Madridu. (IKA)

Novi oltar i ambon

Kardinal J. Bozanić posvetio je 25. ožujka novi oltar i blagoslovio ambon u crkvi Uznesenja Marijina u Zajezdi, koji su izrađeni u radionici Ivana Nestića prema projektu Borisa Vučića i liturgijskim savjetima biskupa Ivana Šaška. (IKA)

Obiteljski susret

U samostanu Uznesenja bl. Djevice Marije u Zaostrogu od 28. do 30. ožujka održan je XXIV. obiteljski susret na temu "Radost Evanđelja u

ZA DOMOVINU

U svetištu Majke Božje na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

obitelji", a vodio ga je fra V. Frkin. U nedjelju je bio Okrugli stol na kojem su iznesena iskustva iz bračnog i obiteljskog života. (DD)

Raspjevana "molitva s Marijom"

Pod geslom *Moliti s Marijom*, u Kninu je, u crkvi Gospe Velikoga zavjeta, 29. ožujka održana glazbena manifestacija *Zlatna harfa* na kojoj su sudjelovali mali župni zborovi iz Dugopolja, Imotskoga, Opuzena, Otoka, Segeta, Slatina, Splita (Škrape i Visoka) i Vranjica. Pod istim geslom ista manifestacija održana je 5. travnja i u splitskoj konkatedrali sv. Petra, na kojoj su nastupili zborovi iz Baške Vode, Imotskih Poljica, Prološca, Runovića, Vrgorca i Zmijavaca. (GK)

555 godina papine bule

Svetište Gospe od Čudesa u Oštarijama proslavilo je 30. ožujka 555 godina bule pape Pija II. Misno slavlje predvodio je J. Batelja, a na crkvenoslavenskom pjevao je Mješoviti pjevački zbor Baščina Društva prijatelja glagoljice iz Zagreba. (IKA)

Radio Marija Srbije i Hrvatske

Predstavnici Radija Marije Srbije, urednik programa na hrvatskom jeziku A. Anišić, D. Perčić i Ž. Šipek boravili su 1. travnja u posjetu Radiju Mariji Hrvatske, gdje su se susreli s glavnim urednikom S. Fridlom, D. Grahovac-Fedišin i M. Agičićem. Upoznali su jedni druge sa stanjem i svojim radom te izvidjeli mogućnosti međusobne pomoći i suradnje. (IKA)

Kod Gospe brze Pomoći

Predvođeci misno slavlje u povodu 9. obljetnice smrti Ivana Pavla II., župnik I. Lenić blagoslovio je 2. travnja u župi Gospe Brze pomoći u Slavanskom Brodu umjetničku sliku novog sveca. (IKA)

Koncert više zborova

U Žminju je 6. travnja održan koncert više zborova pod nazivom *Stala plačuć tužna mati...* Pučke napjeve središnje i sjeverne Istre za Cvjetnicu, Veliki tjedan i Uskrs izveli su pjevači iz Sv. Petra u Šumi, Lindara, Lanišća i Žminja. (IKA)

Mozartova Velika misa

U sklopu Dana kršćanske kulture, 6. travnja u splitskoj crkvi Gospe od Zdravlja izvedena je Mozartova Velika misa u C-molu. Dirigirao je I. Hut, a uz pjevače A. Dunjko, M. Musap, B. Jurića Pešića i M. Krnića nastupili su komorni orkestar Camerata Split i mješoviti zbor I. Filipović iz Zagreba pod vodstvom G. Jerkovića. (IKA)

Svetište Gospe od Čudesa u Oštarijama

Obiteljski dan

U svetišće Gospe od Vrpolja kraj Šibenika 6. travnja upriličeno je biskupijsko Obiteljsko hodočašće. Misno slavlje predvodio je biskup A. Ivas. (IKA)

Riječke crkve, hramovi i kapele

U Državnom arhivu u Rijeci pod tim naslovom otvorena je 8. travnja fotoizložba R. Gudelja, što je prikaz kratke povijesti crkava, sinagoga i džamija kao i lokacija ili gradnji novih crkava. U središtu izložbe su katedrala i trsat-sko Gospino svetište. (IKA)

Križni put "Od Gospe do Gospe"

Pobožno Križno putu grada Splita *Od Gospe do Gospe*, predvođena nadb. M. Barišićem, upriličena je 11. travnja od crkve sv. Frane do crkvice Gospe od Sedam žalosti na Kajšunima. (IKA)

Nagrada splitskim zborovima

U povodu Dana Splitsko-dalmatinske županije, 14. travnja, i u prigodi obilježavanja 20. obljetnice djelovanja Mješovitom zboru mladih i komornom orkestru Gospe od Zdravlja u Splitu dodijeljena je skupna nagrada za promicanje sakralnoga zbornog pjevanja. (IKA)

Marijafest BiH

Sarajevski Nadbiskupijski centar za pastoral mladih Ivan Pavao II., u suradnji s Radijem Marija, organizira glazbeni festival za mlade *Marijafest BiH*, koji će se održati 10. svibnja u sportskoj dvorani NCM-a *Ivan Pavao II.* u izgradnji. (KT)

40 godina Mariološkog instituta

40. obljetnica djelovanja Hrvatskoga mariološkog instituta KBF-a Sveučilišta u Zagrebu održat će se 28. svibnja na KBF-u u Zagrebu. (TF)

Dosljedan vjernik na radnom mjestu sigurno daje ton - veće čistoće i moralnosti.

Vjernik na bilo kojem radnom mjestu je - više prisutan nego odsutan.

Naše promašaje bolje pamti savjest negoli - mozak.

Ulizice pred moćnicima prigrabaju glavu da bi dostigli - visinu!

Kad u nama janje pobijedi vuka, promašili smo lijek - protiv bjesnoće.

Pojmom slučaj pokriva se - neznanje.

Ne razumijem znanstvenike koji ostaju u slijepoj ulici, umjesto da zaključe na stvaralački Um.

Dugove koje ne mogu isplatiti, rješava - ljubav.

Glavni predmet u Božjoj učionici je - mudrost.

Ne locirajmo pakao - on je u čovjeku!

A gdje je nebo? Opet - u čovjeku!

Moralno oblikovanje života nipošto odlagati za suton, jer nakon njega slijedi - mrak.

Djetinjstvo i sreća kao da - zajedno nestaju.

U Božjoj kući nitko nije diskriminiran, ali se u njoj svatko mora držati - kućnog reda.

Kad već postoji zemlja u kojoj, po zakonu, sjeku ruke kradljivcima, kako u težim prekršajima ne sjeku jezik - kleveticima!?

Moralne mrlje odraslih najupečatli-vije se registriraju u ogledalu - dječjeg oka.

Gdje se "grizu kese" prijatelja, grizu se i - prijatelji.

Potreban je samo jedan nesretan hip da prvi postane posljednji i posljednji - prvi.

Stanko RADIĆ

- Zašto je Bog stvorio anđele?

- Da nam budu zaštitari!

OPOMENA

- Što to izrezujete iz novina?

- Zanimljiv članak o mužu koji je udario svoju ženu zato što mu je prpala po džepovima.

- I što ćete s njime?

- Sakrit ću ga u džep od svojih hlača.

POSAO

- Jesi li našao posao?

- Kako bih ga našao kad ga nitko nije izgubio!

VOZAČKI ISPIT

- Kako je bilo na vozačkom, jesi li položio?

- Ne, idem ponovno idućeg tjedna!

- A zar neće biti isti predsjednik komisije?

- Ne, ostat će u bolnici najmanje šest mjeseci!

"MARIJA", VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE - BIBLIOGRAFIJA (1963.-2012.)

- Precizno obrađena bibliografija 50 godišta časopisa "Marija" (1963.-2012.), od broja 1 do 549, kronološki poredani članci, stvarno kazalo i po abecednom redu autori s kazalom njihovih priloga na 623 stranice - 200 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel/faks (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.f-com.hr

Petar Lubina - VODIČ MARIJANSKOM

HRVATSKOM - Nakon uvoda općenito o svetištima i hodočašćima, na 280 str. tekstem i slikama u boji pisac nas vodi kroz 107 marijanskih svetišta ne samo diljem Hrvatske nego i drugim krajevima gdje žive Hrvati, s nadnevcima glavnijih slavlja u njima, a na kraju donosi ukratko obrađene marijanske svetkovine, blagdane i spomen-dane s kalendarom marijanskih slavlja u hrvatskim marijanskim svetištima - 140 kn. -

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel/faks (021) 348-184, e-pošta: petar.lubina@st.f-com.hr

Fra Mario JURIŠIĆ - RIM - HRVATSKI

TRAGOVI - Crkve, neki važni podaci o papama, znameniti Hrvati u Rimu, sveci, blaženici i slugе Božje, rimske građevine, trgovi, ceste i ulice, muzeji, knjižnice i druge kulturne ustanove, hrvatske institucije, zanimljivosti, okolica Rima... - 296 str., 50 kn. -

Narudžbe: Fra Mario Jurišić, 21334 Zaostrog, tel. (021) 629-200.

S. Marija od Presv. Srca - VJEČNOST LJUBAVI - Treća knjiga autobiografske

proze - To su svojevrsni odjeci, objašnjenja i tumačenja autoričina pjesništva i znanstvenih prinos a područja teologije, filozofije i filologije, a dragocjeni su svojom humanošću i etičnošću, općeljudskom, otvorenošću prema svijetu kojem se obraćaju.

Doznajemo okolnosti u kojima su nastale neke pjesme, poeme, spjevovi i druga djela, osobe komu ih je posvetila... -

Narudžbe: Samostan sv. Klare, Ulica sv. Klare 1A, 21000 Split, www. e-symposion.net

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za domilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibočić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Dragica Jukić, Otok: Gospe Sinjska, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani i dalje mene i moju obitelj od svakoga zla, uz dar; - **Iva Balajić ud. Mirka, Karakašica:** Gospe Sinjska, hvala ti na svim milostima. Budi i dalje uz me i moje najmilije te nas čuvaj i brani od svih zala, uz dar; - **Tomislav Mrvelj, Zagreb:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i preporučujem svoje mile i drage, da nad nama bdije, uz dar; - **Ana Malek, Prelog:** Majko Božja, hvala ti na svemu! Bdi i dalje nada mnom i mojoj obitelji, uz dar; - **Nada Divić, Baška Voda:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Tebi preporučujem sve svoje mile i drage, uz dar za potrebite; - **Gordana Škrjanc, Split:** Gospi zahvaljujem na majčinskoj ljubavi i njoj se preporučujem da me prati i unaprijed, uz dar; - **Katica Kovačević, Velika Gorica:** Dobra Majko, na svemu ti hvala što si meni i mojima u životu dala! Bdi i dalje nad svima nama i čuvaj nas, uz dar; - **Danica Musulin Tonkina, Staševica:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svemu i pod njezino okrilje stavljam zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Grozdana Nemet, Darmstadt:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani, uz dar; - **Drago Mitrović, Split:** Gospi od Zdravlja zahvaljujem na svim milostima i njoj preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Jasmina Dedović, Kirchheim-Teck:** Nebeska Majko, zahvaljujem ti na svim isprošenim darovima od Boga. Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Zdenka Buljubašić, Split:** Gospi zahvaljujem na ljubavi koju mi je iskazivala i njoj pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Silvija Musulin Ivičina, Staševica:** Gospi od Zdravlja zahvaljujem na svim milostima i preporučujem zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Ljubica Balajić, Zagreb:** Gospe moja, hvala ti na svim milostima i tvojoj majčinskoj ljubavi. Čuvaj i brani mene i moje najmilije, uz dar; - **Edita Alebić, Split:** Dobraj Majci zahvaljujem na svim milostima i dalje se stavljam pod njezino okrilje, uz dar; - **Jele Varezić, Šton:** Zahvaljujem Gospi i svim svecima za pomoć mojoj obitelji i unaprijed se stavljam pod njihovo okrilje, uz dar; - **Zora Ljoljić, USA:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na tolikoj ljubavi i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, da nad nama bdije i čuva nas, uz dar; - **Marija Žeravica, Garjak:** Gospe moja, na svemu ti hvala za sve što si mi dala! Čuvaj i brani mene i moju obitelj, osobito unučiće, uz dar; - **Kata Šarić, Nuštar:** Majci Božjoj zahvaljujem na brojnim milostima i njezinoj zaštiti preporučujem sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Pjero Mladineo, Komiža:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

198 - "MARIJA" 5/2014.

Prošla je godina dana otkako se 11. travanja 2013. u radost Uskrsnuloj Gospodinja presellita naša

SIMA PROLIĆ

Bože, blago za smiluj našoj Širmi, otpusti joj grijeha, a nama daj da je vidimo u radosti vječne slave!

*Suprug, djeca, braća i sestre
(Dar za "Mariju")*

4. svibnja navršava se deset godina otkako je ovaj život zamijenio drugim, moj dragi brat

IVICA ČAJKO

Gospodine, udijeli mu život vječni! S vjerom u uskrsnuće ponovni susret s njime čeka

*Sestra Ružica s djecom
(Dar za "Mariju")*

4. svibnja navršava se 18 godina od smrti našega dragog

JAKOVA TADIĆA JAKICE

Gospodine, koji si ga za života krijepio, udijeli mu radost života vječnoga!

*Supruga Marija i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")*

6. svibnja navršava se 20 godina otkako je Gospodin zauvijek pozvao k sebi našega dragog

IVANA BRČIĆA

Prerana smrt otrgla ga je od nas. Ponosni i zahvalni što smo ga imali, molimo Gospodina da ga primi u svoje okrilje u kojem se i mi nadamo jednom naći.

*Supruga i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")*

6. svibnja navršavaju se dvije godine otkako je u Gospodinu usnuo naš dragi suprug, otac,

PETAR BITANGA

Hvala ti na nesebičnoj ljubavi, radosti i iskrenu prijateljstvu koje je osjećao svatko u tvojoj blizini. Zahvaljujemo Bogu što nam te podario. Do ponovnog susreta u Gospodinu, na tebe misle i za tebe molimo: *supruga Anka i djeca Ivan, Marijan i Nadiljka s obiteljima
(Dar za "Mariju")*

25. svibnja navršilo se osam godina otkako je Gospodin zauvijek pozvao k sebi našega dragog

STJEPANA VERIGU

Dok ti zahvaljujemo na svemu što si učinio, zadržavamo te u sjećanju i za tebe molimo.

*Supruga i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")*

30. svibnja navršava se 10 godina otkako je Gospodinu zauvijek presellita naša draga

IVA MILARDOVIĆ

Zahvaljujemo Gospodaru života što smo te imali, s tobom rasti, odgovajati se i zajedno kročili kroz život, a tebi na svemu, osobito na velikodušnu daru života i odgoju. Gospodin ti udijelio život vječni!

Tvoji suprug, sinovi, kćerka i braća

Darovali su i tako omogućili i siromašnjima primati "Mariju": **Neda Kalajžić**, Dusina; **Nikola Omazić**, Gradići; **Kata Šarić**, Nuštar; **Ana Hontić**, Molve; **Ante Raić**; **Viktorija Ežbegović**, Osijek; **Matija Šaravanja**; **Ivanka Lukšić**; **Ivanka Markovinović**; **Mons. Janko Segarić**, Zadar; **Ruža Dijanić**, Kloštar Ivanić; **Mirjana Babajko**, Ist; **Marija Vidović**, Metković; **Brigita Salopek**, Stari Mikanovci; **Franca Jemrić**, Cerna; **Marija Jonjić**, Grubine; **Štefica Ramov**, Žman; **Jakov Tadić**, Udovičići; **Diomira Jurišić**, Vrgada; **Marija Spajić**, Makarska; **Marija Bustruc**, Kula Norinska; **Marija Jurčević**, Bioggio; **Župni ured**, Banjevci; **Župni ured**, Prgomet-Labin; **Zorka Medun**, Kruševo; **Ana Bubanović**, Jastrebarsko; **Kornelija Ježina**, Murter; **Ante Prpa**, Driš; **Marija Brajdić**, Zaprešić; **Božica Grbus**, Križevci; **Štefica Matković**, Osijek; **Barica Rodić**, Jastrebarsko; **Anica Abramić**, Nard; **Zora Šilić**, Split; **Mira Kapitanović**, Biograd na moru; **Terezija Štuparević**, Slavonski Brod; **Ljilja Vrančić**, Vrlika; **Zvonimir Posavac**, Osijek; **Marija Trogrlić**, Šestanovac; **Jela Šarić**, Nuštar; **Župni ured**, Đurmanec; **Župni ured**, Nadkrižovljan; **Marija Žagar**, Vinkovci; **Pere Penović**; **Marko Raguzin**, Ilovik; **Adam Šokčević**, Josipovac; **Radmila Kraljević**, Banjevci; **Franciska Bešlijić**, Zaton; **Slavica Senčar**, Nedelišće; **Zdravka Šiško**, Mkarska; **Mara Brčić**, Kaštel Sućurac; **Janja Jozić**, Cerna; **Marija Pirija Kovačić**, Samobor; **Anica Dikanović**, Vinkovci; **Gordana Jurković**, Makarska; **Marko Raguzin**, Ilovik; **Ivana Marušić**; **Ivan Norac Kljajo**, Otok; **Obitelj Mira Krivića**, Wangen b. Olten; **Vlaso Budić**, Zagreb; **Ankica Čuka**, Muline; **Vlasta Cerjak**, Osijek; **Marija Jurić**, Momići; **Paula Brkić**, Zagreb; **Draženka Medvedovski**, Jastrebarsko; **Milica Negrić**, Čakovec; **Marija Laković**, Funtana.

MARIJA SVIMA OBILNO PLATILA!

Marko Miljak, Unešić: Gospe moja, tebi pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, da nas čuvaš i braniš od svakoga zla, uz dar; - **Stanislava Valčić, Preko:** Gospi preporučujem sebe i sve svoje drage, da nas čuva i brani od svakoga zla i nevolje, uz dar; - **Blaž Žaja, Vinovac:** Gospinoj zaštitu izručujem sebe i sve svoje, da nad nama bdije, te za širenje njezina lista šaljem dar; - **Bosa Kužić, Staševica:** Gospi preporučujem zdravlje duše i tijela svoje i svojih milih i dragih, uz dar; - **Ljiljana Britvić, Split:** Gospe moja, u ruke tvoje stavljam sebe i sve svoje, da nad nama bdiješ i čuvaš nas, uz dar; - **Slavica Erk, Osijek:** Majci Božjoj po okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, da nas čuva, uz dar; - **Marija Barberić, Bjelovar:** Nebeskoj Majci pod okrilje izručujem sebe i sve svoje najmilije, da nad nama bdije i put nam pokazuje, uz dar; - **Ružica Brajdić, Bjelovar:** Nebeskoj Majci preporučujem sebe i svoju obitelj, da nas i dalje čuva i brani, uz dar; - **Nikola Mušić, Christuschurch:** Molim Majku Mariju i sv. Špira da nam isprose snagu kako bismo mogli da kraja izdržati u svojim svagdanjim kušnjama, uz dar; - **Marija Kužić Paškina, Staševica:** Gospi od Zdravlja pod okrilje stavljam svoju obitelj, osobito zdravlje duše i tijela, uz dar; - **Nada Knežević, Lipik:** Premila Majko, u tvoje majčinsko krilo stavljam život svoga sina kao i sve svoje, uz dar; - **Vera Žugec, Rešetari:** Majko Božja, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, da nad nama bdiješ, i čuvaš nas uz dar; - **Ana Marenić, Novska:** Dobra Majko, bdij i dalje nada mnom i svima mojim milima i dragima, da Isusu ostanemo vjerni, uz dar; - **Mirjana Kušurin, Staševica:** Gospi od Zdravlja preporučujem sebe i sve svoje najmilije, osobito naše zdravlje, uz dar; - **Tonkica Matić, Vukovar:** Šaljem mali dar za cvijeće Gospi za mir i da nas i dalje štiti i čuva od svakoga zla; - **Draga Vuković, Bajnice:** Preporučujem Gospi sebe i sve svoje najmilije, da nad nama i dalje bdije, uz dar; - **Ana Dragojević, Dubrovnik:** Gospi preporučujem sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani od svakoga zla, uz dar; - **Selma Oreb, Vela Luka:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, da nas čuva i brani od zla, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@stf-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 20 eura ili 25 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom: Amerika i Kanada 35 USD i Australija 45 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

pošli su pred nama u vječnu domovinu

Mika Gečević (†2. III. 2014. - Zagreb); - **Vinko Peteh**, otac svećenika Josipa (†4. III. 2014. u 63. g. - Žrnjini); - **Mate Milatić p. Stjepana** (†5. III. 2014. u 75. g. - Svirče); - **Miroslav Lončarević** (†5. III. 2014. u 73. g. - Petrinja); - **Niko Kajić**, brat don Jozin (†8. III. 2014. - Zepče); - **Ivona Blatancić** (†9. III. 2014. u 27. g. - Slavonski Brod-Stari Slatnik); - **Mira Urli** (†14. III. 2014. - Zagreb-Samobor); - **Dijana Parać**, vjeroučiteljica (†18. III. 2014. u 51. g. - Split-Gradac kraj Drniša); - **Đoni Ivica Lubina Davranović** (†19. III. 2014. - Runovići); - **Marija Štimac** (†22. III. 2014. - Homer, Lokve); - **Dražen Pavičić** (†22. III. 2014. u 51. g. - Hvar); - **Daniel Staničić Danko** (†23. III. 2014. - Baška Voda); - **Č. s. Gertruda Vuksanović**, OSU (†24. III. 2014. u 96. g. - Slavonski Bord-Varaždin); - **Andelko Marinović Đela** (†24. III. 2014. - Otok); - **Anda Damjanović**, majka č. s. Damjane (†25. III. 2014. - Strupnić, Livno); - **Mara Jakić Baša**, majka č. s. Jasne i Snježane (†26. III. 2014. - Otok); - **Boja Mijatović** (†27. III. 2014. - Gradac); - **Terezija Bratinščak** (†28. III. 2014. u 75. g. - Čakovec); - **Ana Vujčić r. Grbavac** (†28. III. 2014. - Imotski); - **Ana Perković Gara** (†28. III. 2014. u 82. g. - Otok); - **Dina Aras ud. Stipe** (†28. III. 2014. - Milna); - **Ana Zorka Jonjić** (†29. III. 2014. - Grubine, Podbablje); - **Paško Repušić** (†30. III. 2014. - Runovići); - **Lenka Čosić** (†31. III. 2014. u 53. g. - Metković); - **Vlč. Mirko Roginić** (†31. III. 2014. u 77. g. - Oriovac); - **Ivan Jajić** (†1. IV. 2014. - Bristivica); - **Kata Lovrinović** (†1. IV. 2014. - Gradac Drniški); - **O. Mato Mrkonjić**, OFM (†1. IV. 2014. - Kreševo-Novi Šeher); - **Prof. Gojko Zovko** (†1. IV. 2014. u 84. g. - Zagreb); - **Milenka Buljan r. Parlov** (†3. IV. 2014. - Zmijavci); - **Iva Vukušić r. Jurčić** (†3. IV. 2014. - Katuni - Prpuša); - **Stipan Vuletić** (†3. IV. 2014. - Dobranje); - **Iva Bačić Čikaruša** (†4. IV. 2014. - Otok); - **Mate Boras** (†4. IV. 2014. u 56. g. - Vid); - **Prof. Lukrecija Lončar** (†4. IV. 2014. u 70. - Jelsa); - **Milka Galić r. Dukić** (†4. IV. 2014. - Trilj); - **Marijan Budiša** (†4. IV. 2014. - Split); - **Ivan Jonjić** (†5. IV. 2014. - Grubine, Kamenmost); - **Ana Lubina Tominica** (†6. IV. 2014. - Runovići); - **Danijel Bajić** (†6. IV. 2014. - Split); - **O. Vladimir Fijačko**, OFM (†7. IV. 2014. u 89. g. - Varaždin); - **Rosanda Despotušić r. Župa**, baka fra Franina (†7. IV. 2014. u 87. g. - Bisko); - **O. Augustin Barać**, OFM (†11. IV. 2014. u 77. g. - Humac); - **Č. s. Ljudevita Šonje**, ŠSF (†19. IV. 2014. - Zadar-Split); - **Marija Lončar**, majka don Stjepanova (†19. IV. 2014. u 91. g. - Zabok); - **Luca Katić Jurela**, majka č. s. Rafaela i Lucilijane (†19. IV. 2014. - u 83. g. - Otok); - **Iva Ića Vuleta** (†20. IV. 2014. - Otok); - **Č. s. Amalija Klapež**, ŠSF (†22. IV. 2014. - Split); - **O. dr. Pavao Zmire**, OFM (†22. IV. 2014. - München-Sinj).

OB DARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ź A J

A mi smo se nadali... (Urednik)	161
Blažena ti što povjerova (Papa Franjo)	164
Kraljica univerzalnog kraljevstva (I. Bodrožić)	166
Klauni - vatrogasci (S. Jerčić)	168
Marijina ruža (M. Crvenka)	170
Veza s Poljacima (J. Kamenko)	171
Marija u Matejevu evanđelju (M. Parlov)	172
Gospin lik kod Tome Akvinskoga (dar-ko)	174
Prema slavi Uzašašća (M. Babić)	176
Majčinstvo - dar, poziv ili zanimanje (D. De Micheli Vitturi)	178
Život pod Gospinom zaštitom (P. Lubina)	180
Marija - model suvremene žene (P. Lubina)	182
Ja ću citati (R. T)	184
Proslava Gospine krunice (A. B. Periša)	186
Pozdrav od Gospe (V. Tokić Burolo)	188
Pod obranu tvoju (S. Marija)	192

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 23. TRAVNJA 2014.

LABIN DONJI

Gospa Fatimska

U Labinu Donjem, novom dijelu grada u jugoistočnoj Istri, nalazi se sa svojim visokim zvonikom župna crkva *Gospa Fatimske*. Kad je građena, nakana je bila da će biti posvećena sv. Franji Asiškome, pa se njegov lik i ističe na pročelju.

Labinska crkva Gospe Fatimske trobrodno je oniže kameno zdanje s apsidom i sakristijom, sagrađeno 1942. godine. Bezbožne komunističke vlasti kasnije su tik ispred nje dale podignuti oniže prizemne građevine za različite trgovine i urede, kako bi je sasvim zaklonile i prostor ispred nje jednostavno zbrisale. Njezino predvorje izloženo je tako drogerašima i nerednim uličarima, pa je ograđeno metalnim rešetkama. U crkvi je za posoborske obnove izgrađen i mramorni oltar prema puku. U pokrajnjoj je lađi oltar sa svetohraništem, a kip Gospe Fatimske smješten je na stupu. Zvonik ravna krova, 20 m visok, odvojen od crkve, nedaleko od njezina pročelja na kutu, sagrađen je 1942. godine.

Iako su hrvatskoj javnosti Gospina ukazanja u Fatimi predstavljena g. 1930. u zagrebačkomu isusovačkom *Kalendaru Srca Isusova i Marijina*, glas o njima u hrvatskim krajevima tek je ozbiljnije odjeknuo nakon što je objavljena knjižica *Čudo dvadesetog vijeka*

(Zagreb, 1942.) fra Stanka Petrova, kad je rat ljudima pravo otvorio oči. Katolički tisak prenosio je izvješća o fatimskim porukama i velikom crvenom prevratu. I među Hrvatima se počinje štovati Majka Božja pod imenom *Gospa Fatimska*. Tijekom II. svjetskog rata i neposredno nakon njega, ratom iskušano pučanstvo prihvaća Gospine fatimske poruke i, pod utjecajem tamošnjih ukazanja, pobožnost prvih subota u mjesecu. Iz poznatoga Gospina svetišta u Portugalu, nakon II. svjetskog rata dolazi prvi kip Gospe Fatimske u hrvatske krajeve. Dar je to leirskog nadbiskupa, koji je blagoslovio papa Pio XII. i povjerio mu poslanje da obilazi svijetom. Kruni ga u Krašiću g. 1959. zatočeni kardinal bl. Alojzije Stepinac (+1960) i proziva "Kraljicom Orijenta", nakon čega odlazi u Bijeljenu u Bosni i Hercegovini, da bi Gospa ondje stolovala kao "Kraljica kršćanskog Istoka" i odanle zračila nadom Gospinih poruka iz Fatime. Pod pokroviteljstvom kardinala Franje Šepera (+1981.), g. 1968. kreće I. hrvatsko nacionalno hodočašće u fatimsko (i lurdsko) svetište, gdje kardinal obavlja i posvetu Srcu Marijinu. Nakon toga u više su navrata hrvatski katolici iz domovine i zapadnoeuropskih zemalja organizirano hodočastili Gospi u Fatimu. Osobito nakon demokratskih promjena, najčešće iz Zagreba, ali također iz Splita i Dubrovnika. S hodočasnicima su pristizale sličice, medaljice i kipovi Gospe Fatimske, a rađala su se i nadahnuća za građenje crkava i kapela njoj u čast.

NASLOVNA SLIKA: Gospa s Djetetom (Pavica Pirc)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Gospe Fatimske u Labinu

